

หนังสือปัญญาจารย์

ทำความเข้าใจพระคัมภีร์

(อธิบายข้อพระคัมภีร์แบบเบ๊ปติสอิสรระ)

โดย ดร. เดวิด เอช. ซอเรนสัน

นอร์ธสตาร์ มินิสตรีส์

(พันธกิจของคริสตจักรเบ๊ปติสนอร์ธสตาร์)

1820 ถ. เวสต์ มอร์แกน

คิวลัซ, มินเนโซต้า 55811

218-726-0209

ปรับปรุงครั้งที่สอง

สงวนลิขสิทธิ์ 2007

นอร์ธสตาร์ มินิสตรีส์

1820 ถ. เวสต์ มอร์แกน

คิวลัธ, มินเนโซต้า 55811

มิชชันนารีชาวอเมริกันควรติดต่อ ดร. เดวิด ซอเรนสัน

เพื่อขออนุญาตก่อนใช้เนื้อหาอธิบายข้อพระคัมภีร์นี้

davidsorenson@juno.com

หนังสือปัญญาจารย์

บทนำสู่ปัญญาจารย์: แม้ไม่ได้ถูกหมายเหตุไว้อย่างเฉพาะเจาะจง ผู้เขียนก็ดูเหมือนว่าจะ
เป็นซาโลมอนอย่างเห็นได้ชัด เขาถูกหมายเหตุว่าเป็นบุตรชายของดาวิดในข้อ 1 และ ไม่มีบุตร
ชายคนอื่นของดาวิดมีรายละเอียดตรงตามผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ แน่แน่นอนว่าหนังสือเล่มนี้ถูกเขียน
ขึ้นในช่วงปีเหล่านั้นที่ซาโลมอนกลับสตั้และอาจถูกเขียนในช่วงบั้นปลายชีวิตของซาโลมอน
เขาเป็นชายคนหนึ่งที่รู้จักพระเจ้า กระนั้นเขาก็หลงไปสู่การมองชีวิตจากมุมมองของปัญญาแบบ
มนุษย์ แน่แน่นอนว่าหนังสือเล่มนี้ได้รับการคล้อย แต่นำเสนอความว่างเปล่าของปัญญาแบบมนุษย์

วลี “ภายใต้ดวงอาทิตย์” ถูกพบยี่สิบเจ็ดครั้งในหนังสือเล่มนี้ ซาโลมอนพยายามที่จะ
เข้าใจชีวิตภายใต้ดวงอาทิตย์ นั่นคือจากปัญญาแบบมนุษย์ ข้อสรุปของเขาก็คือว่า “ทุกสิ่งล้วน
อนิจจัง” คำว่า อนิจจัง ถูกพบยี่สิบเก้าครั้ง นั่นเป็นข้อสรุปของซาโลมอน เมื่อมองชีวิตจาก
ปัญญาแบบมนุษย์ เขาก็มาสู่ข้อสรุปที่น่าหดหู่ใจ ที่ว่าทุกสิ่งล้วนอนิจจัง – เปล่าประโยชน์
หนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาวนเวียนอยู่รอบๆ หัวข้อหลักนั้น เขานำเสนอข้อสรุปนั้นใน 1:1-3 เขาเริ่ม
พิสูจน์สมมติฐานของตนในบทที่ 2-3 ในบทที่ 4-10 สมมติฐานเรื่องอนิจจังถูกยืนยันเพิ่มเติมใน
ปัญหาทั้งปวงที่มนุษย์ประสบ เขาได้ข้อสรุปสุดท้ายในบทที่ 11 และ 12

แม้หนังสือเล่มนี้ได้รับการคล้อยอย่างแน่นอน มันก็เป็นบันทึกเกี่ยวกับความล้มเหลวของ
ปัญญาแบบมนุษย์ ข้อสรุปที่แท้จริงและตามแบบพระเจ้าถูกพบในบทที่ 12

ภาพรวมของปัญญาจารย์ 1: ซาโลมอนประกาศสมมติฐานของตนทันทีที่ว่า “ทุกสิ่ง
ล้วนอนิจจัง” ในข้อ 1-3 จากนั้นเขาพรรณนาถึงความลำบากยากเย็นและการไม่ประสบความสำเร็จ
พอใจของมนุษย์ในข้อ 4-8 ในข้อ 9-11 เขาประกาศว่าไม่มีสิ่งใหม่สำหรับคนแต่ละชั่วอายุ
สุดท้ายเขานำเสนอความว่างเปล่าของการขวนขวายหาความรู้ในข้อ 12-18

ปลอญ 1:1-3

ถ้อยคำของปัญญาจารย์ ผู้เป็นบุตรชายของดาวิด กษัตริย์ใน

เยรูซาเล็ม ซาโลมอนเริ่มต้นหนังสือเล่มนี้โดยประกาศในแบบกำกวมเล็กน้อยว่าเขาเป็นใคร แม้ไม่บอกว่าตัวเองชื่ออะไร เราก็แน่ใจได้ในเรื่องรูปพรรณของผู้เขียนคนนี้ บุตรชายคนเดียวของดาวิดที่ได้เป็นกษัตริย์ในเยรูซาเล็มคือ ซาโลมอน นอกจากนี้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวเขาเองที่ว่ามีความมั่งคั่งก็สื่อถึงซาโลมอน เขาเรียกตัวเองว่า *ปัญญาจารย์ (นักเทศน์)* ดังที่เขาจะทำอีกสิบหกครั้งตลอดหนังสือเล่มนี้ รัชสมัยของซาโลมอนเริ่มต้นตามแบบของพระเจ้าจริงๆ และเขาได้เทศนาให้ประชาชนฟังจริงๆ เมื่อพระวิหารสร้างเสร็จ ดู 1 พงศ์กษัตริย์ 8:1 คำที่แปลว่า *ปัญญาจารย์ (โคเฮเลธ)* ถูกพบในหนังสือเล่มนี้เท่านั้น

2 *ปัญญาจารย์* กล่าวว่า *อนิจจัง อนิจจัง อนิจจัง อนิจจัง* สารพัด*อนิจจัง* ซาโลมอนไม่ยอมเสียเวลาเลยในการประกาศสมมติฐานหลักของหนังสือเล่มนี้ เท่าที่เขาทราบ ทุกสิ่งในชีวิตเป็น *อนิจจัง* คำที่แปลเช่นนั้น (*เฮท์เบล*) หมายถึง ‘ความว่างเปล่า’ มันยังหมายถึงคุณลักษณะในการระเหยไปของไอน้ำด้วย – อยู่ที่นี่เพียงประเดี๋ยวเดียวจากนั้นก็หายไป หนังสือ*ปัญญาจารย์* เป็นส่วนหนึ่งของพระวจนะของพระเจ้าที่ได้รับการคล้อยตามที่ถูกบันทึกไว้อย่างแน่นอน อย่างไรก็ตาม วรรณคดีที่ถูกนำเสนอที่นี่ก็เป็นปัญญาแบบมนุษย์ที่ว่างเปล่า ซาโลมอนได้รับทั้งปัญญาและความมั่งคั่งจากพระเจ้า ดู 2 พงศาวดาร 1:10-12 อย่างไรก็ตาม เมื่อเขาใช้ชีวิตไปเรื่อยๆ และตัดสินใจสิ่งต่างๆ ด้วยตัวเอง เขาก็หลงห่างไปจากพระเจ้าและเริ่มไม่มีปัญญาเอามากๆ แม้สมัยเขาหนุ่มๆ เป็นแบบอย่างของการดำเนินตามแบบพระเจ้า รัชราของเขาก็ตรงกันข้าม เขากลายเป็น ‘คริสเตียน’ ที่ทำตามเนื้อหนัง ทำตามอย่างชาวโลกและกลับสตั๊ต หนังสือ*ปัญญาจารย์* นำเสนอความว่างเปล่าของชีวิตจากมุมมองดังกล่าว ซาโลมอนรู้จักองค์พระผู้เป็นเจ้า เขายังมีความมั่งคั่งมากๆ ด้วย อย่างไรก็ตาม จุดสนใจหลักของเขาตลอดทั้งชีวิตก็มุ่งเน้นเรื่องการแสวงหาความเพลิดเพลิน ความสนุกสนานและการสมความปรารถนามากกว่าการปรนนิบัติพระเจ้า จากมุมมองนั้น ชีวิตของเขาจึงว่างเปล่าแบบสุดๆ

บทเรียนสำคัญกว่าของหนังสือเล่มนี้ก็คือว่า การใช้ชีวิตเพื่อตัวเองและการทำให้ตัวเองสมปรารถนาทำให้คนเรารู้สึกว่าว่างเปล่า – *อนิจจัง* เหนือ*อนิจจัง* ทั้งปวง แม้ซาโลมอนจะรับใช้

พระเจ้าก็ได้ตลอดทั้งชีวิตของเขา ส่วนใหญ่แล้วเขาก็ไม่ได้ทำเช่นนั้น พระเจ้าอาจทรงรวมหนังสือที่น่าหดหู่เล่มนี้เข้าไปในสารบบพระวาระของพระองค์ด้วยเพื่อแสดงให้เห็นถึงความว่างเปล่าของหลายๆคนที่มีชีวิตอยู่เพื่อตัวเอง ซาโลมอนมีความร่ำรวย ความเพลิดเพลินและปัญญามากกว่ามนุษย์ธรรมดาคนใดที่เคยมีชีวิตอยู่ กระนั้นในการไล่ขวนขวายสิ่งที่เป็นของตัวเอง แทนที่จะปรนนิบัติองค์พระผู้เป็นเจ้า ข้อสรุปของเขาก็ได้ก็คือว่าชีวิตไม่คู่ควรกับการมีชีวิตอยู่มันเป็นอนิจจัง ดังนั้นนี่จึงเป็นจุดจบของผู้ใดก็ตามที่มีชีวิตอยู่เพื่อตัวเองและการทำให้ตัวเองสมหวังแทนที่จะปรนนิบัติพระเจ้า

เขาปิดท้ายสมมติฐานหลักของตนโดยเสริมว่า 3 ที่มนุษย์ทำงานตรากตรำภายใต้ดวงอาทิตย์ เขาได้ประโยชน์อะไรจากงานทั้งสิ้นที่เขาทำนั้น ประโยคนี้อาจอ่านได้ว่า “ที่มนุษย์ทำงานตรากตรำภายใต้ดวงอาทิตย์ เขาได้ประโยชน์อะไรจากงานทั้งสิ้นที่เขาตรากตรำนั้น” เท่าที่ซาโลมอนในสภาพที่กลับสัจทราบ ไม่มีอะไรคุ้มค่ากับการลงแรงเลย คนๆหนึ่งอาจทำงานตลอดทั้งชีวิตของตนและมันมีคุณค่าอะไร สำหรับซาโลมอน มันคืออนิจจัง – ว่างเปล่าและไม่มีคุณค่าอะไร วลีที่เขาเอ่ย ภายใต้ดวงอาทิตย์ ถูกกล่าวเป็นครั้งแรกในยี่สิบเจ็ดครั้ง นั่นเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาของซาโลมอน ในสภาพที่กลับสัจของเขา มุมมองทั้งสิ้นของเขาคือ ภายใต้ดวงอาทิตย์ เขาไม่ได้มองเลยไปถึงสวรรค์และบำเหน็จต่างๆซึ่งอยู่ที่นั่น เท่าที่ซาโลมอนทราบ ชีวิตมีแต่การดิ้นรนกระเสือกกระสน เขาได้สูญเสียมุมมองของตนในเรื่องการเป็นขึ้นจากตายและบำเหน็จเหล่านั้นที่มีในสวรรค์ไปแล้ว มุมมองทั้งหมดของเขาคือสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ภายใต้ดวงอาทิตย์ ในหนังสือเล่มนี้เขาไม่ได้มองสูงกว่านั้น

ปัญญา 1:4-8 ซาโลมอนจึงเริ่มพิสูจน์สมมติฐานของตน ตอนแรกเขานำเสนอหลักฐานแปดประการของข้อโต้แย้งของเขา (1) ชั่วอายุหนึ่งล่วงไป และอีกชั่วอายุหนึ่งก็มา แต่แผ่นดินโลกคงเดิมอยู่เป็นนิรันดร์ ผู้คนหลายชั่วอายุผ่านมาแล้วก็ผ่านไป แต่แผ่นดินโลกและชีวิตโดยรวมก็ยังคงดำเนินต่อไป เท่าที่ซาโลมอนทราบ ชีวิตของคนเราเป็นเพียงจุดๆหนึ่งบนเส้นเวลาเท่านั้น

(2) 5 ดวงอาทิตย์ขึ้น และดวงอาทิตย์ตก แล้วรีบไปถึงที่ซึ่งขึ้นมานั้น แม้มนุษย์ผ่านมาแล้วก็ผ่านไป ดวงอาทิตย์ก็ยังดำเนินต่อไปตามกำหนดการปกติของมัน มนุษย์จึงเป็นอนิจจัง

(3) 6 ลมพัดไปทางใต้ แล้วเวียนกลับไปทางเหนือ ลมพัดเวียนไปเวียนมา แล้วลมพัดกลับตามทางเวียนของมัน ซาโลมอนใช้ภาพประกอบหนึ่งของลม พวกเขาจะคิดว่าสายลมปกติแล้วจะพัดวนเป็นวงจร 360 องศาในช่วงเวลาหลายวันเมื่อระบบลมฟ้าอากาศมาแล้วก็ไป มันอาจเริ่มต้นเป็นลมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งจากนั้นพัดไปยังทิศตะวันออก และวนไปทางทิศใต้ และต่อไปยังทิศตะวันตกเฉียงเหนือ และสุดท้ายก็วกกลับมายังทิศตะวันออกเฉียงเหนืออีกครั้ง ประเด็นของซาโลมอนก็คือว่า มนุษย์ก็เป็นเหมือนลมนั้น เขาหมุนวนไปตามวัฏจักรของชีวิต จากนั้นเขาก็จากไป ทุกสิ่งล้วนอนิจจัง

(4) 7 แม่น้ำทั้งหลายไหลไปสู่ทะเล แต่ทะเลก็ไม่เต็ม แม่น้ำไหลไปสู่ที่ใดก็ไหลไปสู่ที่นั่นอีก ซาโลมอนกล่าวถึงอีกวัฏจักรหนึ่งของธรรมชาติ แม่น้ำทั้งหลายไหลลงไปในทะเล กระนั้นทะเลก็ไม่เคยเต็มและแม่น้ำเหล่านั้นก็ไม่เคยว่างเปล่า พระเจ้าทรงออกแบบวัฏจักรของการระเหยของทะเลและการตกเป็นน้ำฝนซึ่งไหลลงไปในแม่น้ำเหล่านั้น วัฏจักรนั้นต่อเนื่องไปไม่รู้จบ และตามที่ซาโลมอนคิด มนุษย์ผ่านมาแล้วก็ผ่านไปในชีวิตนี้ เหมือนกับที่ฝนกลับไปสู่ทะเล คนหนึ่งจะตายและอีกคนจะมาแทนที่เขาเหมือนกับที่ฝนตกลงมาและกลับไปสู่ทะเลและน้ำฝนใหม่จะตกมาเติมแม่น้ำเหล่านั้นอีก ตามที่ซาโลมอนคิด ชีวิตมนุษย์จึงเป็นอนิจจัง

(5) 8 สารพัดเหนื่อยกันหมด คนใดก็พูดไม่ออก นัยน์ตาก็ดูไม่อึมหรือหูก็ฟังไม่เต็ม ตามที่ซาโลมอนคิด ชีวิตเป็นความคับข้องใจใหญ่โต จากมุมมองของปัญญาแบบมนุษย์ ไม่มีใครเคยรู้สึกพึงพอใจเลย นัยน์ตาอยากเห็นมากกว่าเดิมและหูอยากได้ยินมากกว่าเดิมเท่านั้น ชีวิตเป็นเรื่องน่าคับข้องใจเพราะการไม่รู้จักพอของมันตามที่ซาโลมอนคิด

ปญจ 1:9-11 ซาโลมอนพยายามที่จะสนับสนุนประเด็นของตนต่อไป (6) สิ่งที่เป็นขึ้นแล้วคือสิ่งที่จะเป็นขึ้นอีก สิ่งที่ทำกันแล้วคือสิ่งที่จะต้องทำกันอีก และไม่มีสิ่งใดใหม่ภายใต้ดวงอาทิตย์ ประวัติศาสตร์คือวัฏจักรของการฉายซ้ำ ประวัติศาสตร์ย้อนตัวมันเองในชีวิตของ

ผู้คนอย่างไม่รู้จัก จากมุมมองของมนุษย์โดยรวมแล้วนี่เป็นความจริง มนุษย์ผ่านมาแล้วก็ผ่านไป พวกเขาใช้ชีวิตในความบาปและเก็บเกี่ยวผลอันขมขื่นจากการทำเช่นนั้น คนชั่วอายุถัดมาก็ดำเนินตามเส้นทางที่ว่างเปล่าเดียวกัน มนุษยชาติดำเนินตามวัฏจักรที่โง่เขลาและไม่รู้จักของตน หากพิจารณาถึงเรื่องนั้น มันก็ไม่มีอะไรใหม่ภายใต้ดวงอาทิตย์

(7) 10 มีสักสิ่งหนึ่งหรือที่เขาจะพูดได้ว่า "ดูซิ สิ่งนี้ใหม่" สิ่งนั้นมีอยู่แล้วในสมัยก่อนเราทั้งหลาย แม้ว่าเทคโนโลยีรูปแบบต่างๆได้นำมาซึ่งนวัตกรรมใหม่ๆตลอดหลายยุคสมัยอย่างแน่นอน ประเด็นพื้นฐานต่างๆของชีวิตก็ยังไม่เปลี่ยนแปลง ความสุขในครอบครัวหรือการไม่มีความสุขในครอบครัว, ความสัมพันธ์แบบต่างๆของมนุษย์, ลูกๆ, พ่อแม่, ชีวิตคู่หรือการหย่าร้าง, ความซื่อสัตย์หรือการนอกใจยังมีอยู่ต่อไปมาตั้งแต่สมัยที่ไม่มีใครจำได้ ใจมนุษย์ไม่เคยเปลี่ยนแปลงเลย เรื่องพื้นฐานๆของชีวิตก็เช่นกัน

(8) 11 ไม่มีการจดจำถึงสมัยก่อนและจะไม่มีการจดจำสิ่งหลังๆที่จะเกิดมาในท่ามกลางบรรดาผู้ที่มาภายหลัง แม้มนุษยชาติอาจได้รับประโยชน์จากประวัติศาสตร์ในอดีตอย่างแน่นอน – การเรียนรู้จากความผิดพลาดของบรรพบุรุษ ส่วนใหญ่แล้วพวกเขาก็ไม่ได้เรียนรู้ มนุษยชาติมักไม่จดจำความผิดพลาดหรือความสำเร็จของปัจจุบันได้นานนักเช่นกัน ตามที่ซาโลมอนคิดด้วยเหตุผลทั้งแปดประการนี้และมีมากกว่านี้ ชีวิตจึงเป็นอนิจจัง ซาโลมอนคิดว่าตนได้เห็นมาหมดแล้ว และข้อสรุปของเขาก็คือว่าชีวิตนั้นว่างเปล่าและสิ้นหวัง

ปัญญา 1:12-15 คราวนี้ซาโลมอนเริ่มให้รายละเอียดมากขึ้นในการนำเสนอคติของตน เขาบันทึกว่าเขาได้ค้นหาปัญญา (แบบมนุษย์) มาหมดแล้ว และได้ข้อสรุปเหล่านี้

ข้าพเจ้า ปัญญาจารย์ เคยเป็นกษัตริย์เหนืออิสราเอลในกรุงเยรูซาเล็ม ซาโลมอนเตือนความจำผู้อ่านของเขาอีกครั้งถึงตำแหน่งที่สูงส่งของเขา เขาเป็นกษัตริย์ที่มีอำนาจมากที่สุด มีปัญญามากที่สุดและมั่งคั่งที่สุดที่เคยนั่งบนบัลลังก์กษัตริย์แห่งอิสราเอล (ตามความหมายโดยนัย เขาจึงถือว่าเขาเป็นกษัตริย์ที่มีปัญญามากที่สุดและมีอำนาจมากที่สุดเท่าที่เคยครองบัลลังก์มา) เขากำลังแสดงความน่าเชื่อถือของตนในฐานะสิทธิอำนาจหนึ่งของสิ่งที่เขากำลังจะกล่าวเสริม

13 และข้าพเจ้าตั้งใจเสาะและแสวงหาโดยสติปัญญาถึงสิ่งสารพัดที่กระทำกันภายใต้ฟ้าสวรรค์ ให้เราสังเกตขอบเขตของงานวิจัยของซาโลมอน: มันคือเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นภายใต้ฟ้าสวรรค์ เขาไม่เคยบันทึกสักครั้งว่าได้ไปขอความเข้าใจจากพระวณะของพระเจ้าเหมือนอย่างที่เราคิดบิคาของเขากระทำเป็นประจำ แทนที่จะทำเช่นนั้น ซาโลมอนกลับพยายามที่จะเข้าใจเรื่องต่างๆของชีวิตผ่านทางปัญญาและความเข้าใจของตัวเอง เขาก็เหมือนคนสมัยใหม่ที่พยายามที่จะแก้ปัญหาคือปัญหาต่างๆของชีวิตโดยปราศจากพระเจ้าแห่งชีวิต ผลลัพธ์ก็เป็นที่น่าทึ่งที่ได้ เขาสรุปว่าเป็นเรื่องยากลำบากซึ่งพระเจ้าประทานให้บุตรของมนุษย์ทำกันอยู่นั้น ซาโลมอนจึงสรุปว่าทุกสิ่งล้วนเป็นอนิจจัง ชีวิตนั้นว่างเปล่าและสิ้นหวัง – ตามที่ซาโลมอนคิด ปัญหาของเขาคือจุดสนใจของเขา แม้ว่าเขารู้จักพระเจ้าแล้ว เขาก็มีพระองค์

14 ข้าพเจ้าเคยเห็นการทั้งปวงซึ่งเขากระทำกันภายใต้ดวงอาทิตย์ และดูเถิด สารพัดก็เป็นความว่างเปล่าและความวุ่นวายใจ เขากล่าวซ้ำซ้ำซ้ำของตน เขาได้วิเคราะห์กิจกรรมต่างๆของมนุษย์และผลลัพธ์ของสิ่งเหล่านั้นแล้ว เท่าที่ซาโลมอนทราบ มีแต่ความว่างเปล่าและความคับข้องใจสำหรับมนุษยชาติ

กล่าวอย่างเจาะจงมากยิ่งขึ้น ซาโลมอนคร่ำครวญว่า **15** อะไรที่คิดจะทำให้ตรงไม่ได้ และอะไรที่ขาดอยู่จะนับให้ครบไม่ได้ คนเราสามารถทำให้ต้นไม้ที่คิดแล้วตั้งตรงได้หรือ เขาสามารถทำให้ยอดเขาที่คดงตั้งตรงได้หรือ เขาสามารถทำให้อุปนิสัยที่คดโกงของอีกคนตั้งตรงได้หรือ เมื่อเงินขาดไป จะนับมันให้ครบได้หรือ นี่บอกเป็นนัยถึงความไม่เชื่อตรงของมนุษยชาติและข้อสรุปอันสิ้นหวังของเรื่องนี้ สิ่งต่างๆที่คดงในโลกของธรรมชาติและในใจของมนุษย์ไม่สามารถถูกทำให้ตรงได้ – ตามที่ซาโลมอนคิด

ปัญญา 1:16-18 ขณะที่บทแรกนี้ใกล้จะถึงตอนจบของมันแล้ว ซาโลมอนก็เตือนความจำผู้อ่านของเขาถึงความน่าเชื่อถือของเขาและความเชี่ยวชาญของเขาที่ทำให้เขาได้ข้อสรุปเหล่านั้นที่เขาได้ ข้าพเจ้ารำพึงในใจของข้าพเจ้าว่า "ดูเถิด ข้าพเจ้าได้มาถึงฐานะที่สูงส่ง และได้มีสติปัญญามากกว่าใครๆที่เคยอยู่ในกรุงเยรูซาเล็มก่อนข้าพเจ้า เออ ใจข้าพเจ้าก็เจนจัดในสติ

ปัญญาและความรู้อย่างยิ่ง" เขากล่าวถึงความร่ำรวยมหาศาลและสติปัญญาที่พระเจ้าประทานให้เขาโดยไม่เอ่ยถึงพระเจ้าเลย ให้เราสังเกตอีกครั้งว่ามุมมองของเขาเป็นมาจากปัญญาแบบมนุษย์ล้วนๆ – “ข้าพเจ้ารำพึงในใจของข้าพเจ้า” แม้เขาสามารถเข้าถึงพระวณะของพระเจ้าได้อย่างแน่นอน นั่นก็ไม่สำคัญต่อเขาเลยในการมาถึงข้อสรุปเหล่านั้นของเขา เราจึงเห็นชัดเจนถึงข้อสรุปเหล่านั้นที่ผิดๆ

17 ข้าพเจ้าก็ตั้งใจรู้สติปัญญา รู้ความบ้าบอ และความเขลา ข้าพเจ้าสังเกตเห็นว่าเรื่องนี้ก็เป็นแต่किनत्मकिनलैङ्गด้วย ซาโลมอนพากเพียรที่จะเป็นจิตแพทย์ฝ่ายโลก เขาพยายามที่จะเข้าใจ ‘จิตใจ’ ของมนุษย์โดยไม่ฟังพาพระเจ้า เขาจึงแสวงหาที่จะทราบทั้งปัญญาและสิ่งที่ตรงข้ามกับมัน – ความบ้าบอ (นั่นคือ ความบ้าคลั่ง) รวมถึงความโง่เขลาตามธรรมดาด้วย เขามาถึงข้อสรุปที่ว่ามันไม่คุ้มค่ากับการลงแรงเลย มันมีแต่ความคับข้องใจ จิตวิทยาสมัยใหม่ส่วนใหญ่ก็เป็นเช่นนั้น

18 เพราะในสติปัญญาหลายๆก็มีความทุกข์ระทมมาก และบุคคลที่เพิ่มความรู้ก็เพิ่มความเศร้าโศก อีกครั้งที่ซาโลมอนพุดจากมุมมองของข้อสรุปแบบมนุษย์ที่กลับสัจย์ ตรงข้ามกับสิ่งที่เขาเขียนไว้เมื่อหลายปีก่อนหน้านั้น ในสุภาษิต 4:5-7 เกี่ยวกับการได้มาซึ่งสติปัญญาและความเข้าใจ บัดนี้ในฐานะ ‘ผู้เชื่อ’ คนหนึ่งที่ทำตามเนื้อหนัง ทำตามอย่างชาวโลกและกลับสัจย์ เขาก็สรุปว่าสติปัญญาและความรู้ที่เพิ่มขึ้นนำมาแต่ความยุ่งยาก มันไม่คุ้มกับการลงแรงเลยเท่าที่เขาทราบ

ภาพรวมของปัญญาจารย์ 2: ขณะที่ซาโลมอนพยายามที่จะนำเสนอสมมติฐานของตนต่อไปว่าชีวิตนั้นว่างเปล่าและสิ้นหวัง เขาก็เสริมข้อสนับสนุนอีกหลายประการ (1) เขาได้ลองดูความเปลี่ยนแปลงทางเพศหลายอย่างแล้วในข้อ 1-3 จากนั้น (2) เขาได้ทำงานยิ่งใหญ่หลายอย่างและเพิ่มพูนความมั่งคั่งมากมายในข้อ 4-11 สุดท้าย (3) จุดจบของเขามีปัญญาไม่แตกต่างจากจุดจบของคนโง่เขลา

ปณฺจ 2:1-3 ในการกล่าวเสริมสมมติฐานของตนว่าทุกสิ่งล้วนอนิจจัง คราวนี้ ซาโลมอนบันทึกว่าเขาได้พยายามที่จะหาการเติมเต็มในชีวิตผ่านแนวคิดฮีโดนิซึม (hedonism) (นั่นคือ การแสวงหาความเพลิดเพลิน) ข้าพเจ้ารำพึงในใจว่า "มาเถอะ มาลองสนุกสนานกันดู เอ้า มาสนุกสนานสบายใจไป" แต่ ดูเถิด เรื่องนี้ก็อนิจจังเช่นกัน 2 ข้าพเจ้าพูดเกี่ยวกับการหัวเราะว่า "บ้าๆบอๆ" และกล่าวถึงความสนุกสนานว่า "มีประโยชน์อะไร" ณ จุดหนึ่งในชีวิต ซาโลมอนพยายามที่จะหาสันติสุขและความชื่นชมยินดีผ่านการกินเลี้ยงรื่นเริงและความบันเทิง กระนั้นเขาก็เรียนรู้ว่านี่นำไปสู่ความว่างเปล่าและความคับข้องใจยิ่งกว่าเดิม เมื่อความสนุกและความคึกคักของสิ้นสุดลง เขาก็รู้สึกว่างเปล่าอยู่เหมือนเดิม

3 ข้าพเจ้าครุ่นคิดในใจว่าจะทำอย่างไรกายจึงจะจึกคักด้วยเหล้าองุ่น และใจยังคงแนะนำข้าพเจ้าด้วยสติปัญญา และจะยึดความเขลาไว้อย่างไร จนข้าพเจ้าจะเห็นได้ว่า อะไรจะดีสำหรับให้บุตรทั้งหลายของมนุษย์กระทำภายใต้ท้องฟ้าตลอดชีวิตของเขา ณ จุดหนึ่งซาโลมอนเคยตัดสินใจที่จะลอง 'เคลิบเคลิ้ม' ด้วยเหล้าองุ่น เขาลองเส้นทางของความมึนเมาและการแสวงหา 'ความเคลิบเคลิ้ม' แล้ว เขายกเหตุผลว่าบางทีการลองสิ่งโง่เขลาเช่นนั้น เขาอาจจะมีความเข้าใจที่ดีขึ้นเกี่ยวกับสิ่งที่คนอื่นๆกระทำ กระนั้นเขาก็เรียนรู้อย่างรวดเร็วเหมือนคนอื่นๆอีกมากมายว่า เหล้ามีแต่ทำให้ปัญหาเลวร้ายยิ่งกว่าเดิม

ปณฺจ 2:4-7 ดังนั้นซาโลมอนจึงพยายามที่จะค้นหาการเติมเต็มและสันติสุขในชีวิตผ่านทางโครงการใหญ่ๆ ข้าพเจ้ากระทำการใหญ่โต ข้าพเจ้าได้สร้างเรือนหลายหลัง และปลูกสวนองุ่นหลายแปลง 5 ข้าพเจ้าทำสวนหย่อหน้าใจและสวนผลไม้หลายแห่ง ปลูกต้นไม้ไม่มีผลทุกอย่างไว้ในสวนเหล่านั้น 6 ข้าพเจ้าสร้างสระน้ำหลายสระสำหรับตัวเอง เพื่อจะใช้น้ำในสระนั้นรดต้นไม้ที่กำลังงอกงาม เพราะความมั่งคั่งมหาศาลของเขา ซาโลมอนจึงมีความสามารถที่จะสร้างเคหสถานใหญ่โตคู่จพระราชวังได้ พวกมันอาจน่าตื่นตาและหรูหรามากกว่าคฤหาสน์หรือพระราชวังใดๆที่เคยสร้างมาจนถึงขณะนั้น

7 ข้าพเจ้าซื้อทาสชายหญิงไว้ มีทาสเกิดขึ้นในบ้าน ข้าพเจ้ายังมีฝูงวัวฝูงแพะแกะเป็นสมบัติมากกว่าของบรรดาคนที่อยู่ในกรุงเยรูซาเล็มก่อนข้าพเจ้าด้วย เขาจ้างคนใช้จำนวนมหาศาลเพื่อดูแลทรัพย์สินมากมายของเขา กระนั้นในความมั่งคั่งและความร่ำรวยของเขา ทุกสิ่งล้วนอนิจจัง เขาพบแต่ความคับข้องใจและความว่างเปล่าของชีวิต

ปณฺจ 2:8-11 ข้าพเจ้าสะสมเงินทองไว้ด้วย และล่าสมทรัพย์สมบัติอันควรคู่กับกษัตริย์และควรคู่กับเมืองทั้งหลาย ข้าพเจ้ามีนักร้องชายหญิงสำหรับตัว และเครื่องดนตรีทุกอย่าง ซึ่งเป็นสิ่งชอบใจบุตรทั้งหลายของมนุษย์ ซาโลมอนสะสมความมั่งคั่งต่อไป เขารายล้อมตัวเขาเองด้วยเหล่าคนดนตรีชั้นดีที่สุดเพื่อให้ความบันเทิงแก่เขา 9 ข้าพเจ้าจึงเป็นใหญ่เป็นโตและเพิ่มพูนมากกว่าบรรดาคนที่เคยอยู่มาก่อนข้าพเจ้าในเยรูซาเล็ม และสติปัญญาของข้าพเจ้ายังคงอยู่กับข้าพเจ้าด้วย ในความมั่งมีของเขา ซาโลมอนคิดว่าตนยังเป็นคนมีปัญญาอยู่เหมือนเดิม เขาร่ำรวยมากกว่าดาวิดบิดาของตนหรือกษัตริย์องค์ใดที่เคยอยู่ก่อนเขาที่เยรูซาเล็ม

10 สิ่งใดๆที่นัยน์ตาของข้าพเจ้าอยากเห็น ข้าพเจ้าก็ไม่ปิดบัง ข้าพเจ้ามิได้ห้ามใจจากความสนุกสนานใดๆ เพราะใจข้าพเจ้าพบความเพลิดเพลินในบรรดางานของข้าพเจ้า และนี่เป็นส่วนหนึ่งของข้าพเจ้าจากงานทั้งสิ้นของข้าพเจ้า ยังรู้สึกว่างเปล่าและคับข้องใจอยู่เหมือนเดิม ซาโลมอนจึงหันไปหาลัทธิวัตถุนิยม เขาซื้อสิ่งใดก็ตามและทุกสิ่งที่เขาสนใจ เขาไล่ตามการสันตนาการ ความบันเทิงหรือความสนุกสนานรูปแบบใดก็ตาม และเขาก็สนุกกับการทำเช่นนั้นด้วย

11 แล้วข้าพเจ้าหันมาดูบรรดาสิ่งที่มีมือข้าพเจ้ากระทำ และความเหน็ดเหนื่อยที่ข้าพเจ้าทุ่มเทลงไปและ ดูเถิด ทุกอย่างก็เป็นความว่างเปล่าและความวุ่นวายใจ และไม่มีประโยชน์อะไรภายใต้ดวงอาทิตย์ กระนั้นเมื่อซาโลมอนหยุดชั่วคราวเพื่อใคร่ครวญเกี่ยวกับการที่ตนไล่ตามความสุขทางเพศ ความมั่งคั่ง โครงการใหญ่โตต่างๆ ความสนุกสนานและลัทธิวัตถุนิยม เขาก็ยังรู้สึกว่างเปล่าอยู่เหมือนเดิม ครั้นสนุกสนานกับความเพลิดเพลินทุกอย่างของชีวิต – ทั้งที่ดิ้นรนและผิตทำนองคลองธรรม เขาก็ไม่พบสิ่งใดที่ทำให้จิตใจของเขารู้สึกพอเลย มันทิ้งให้เขารู้สึกว่างเปล่า

และคับข้องใจ ไม่มีสิ่งใดนำการเติมเต็มที่แท้จริงและความชื่นชมยินดีมาให้ภายใต้ดวงอาทิตย์
ในสภาพที่กลับสัจย์ของเขา ซาโลมอนผ่านเลยแหล่งแห่งสันติสุขและความชื่นชมยินดีที่แท้จริง
– พระผู้สร้างของเขาและสิ่งต่างๆของพระเจ้า

ปณจ 2:12-14 ขณะยังคั่นหาอยู่ในความมืดแห่งสภาพที่กลับสัจย์ของตนต่อไป
ซาโลมอนก็หันไปหา “จิตวิทยาเชิงพฤติกรรม” อีกครั้ง ข้าพเจ้าจึงหันมาพิจารณาเหตุแห่งสติปัญญา
ความบ้ำบอและความเขลา เพราะคนที่มาภายหลังก็ทำอะไรได้บ้าง เขาก็กระทำสิ่งที่เขา
กระทำกันมานานแล้วนั้นได้ 13 ข้าพเจ้าเห็นว่าสติปัญญาวิเศษกว่าความเขลา เหมือนความสว่าง
วิเศษกว่าความมืด เขาพยายามที่จะเข้าใจชีวิตผ่านทางรูปแบบต่างๆที่เป็นแบบชาวโลกและ
ปราศจากพระเจ้าของจิตวิทยาเชิงพฤติกรรมของสมัยของเขา เขาศึกษาสิ่งที่ถือว่าเป็นพฤติกรรม
ที่ปกติและพฤติกรรมที่ผิดปกติ (นั่นคือ ความบ้ำบอ) เมื่อผู้สืบราชบัลลังก์ต่อจากเขาปรากฏตัว
เขาจะทำอะไรได้มากกว่าที่ซาโลมอนได้ทำไปแล้ว เท่าที่ซาโลมอนทราบ เขาได้ทำทุกอย่าง
สำเร็จหมดแล้ว ข้อสรุปของเขาก็คือว่าสติปัญญาย่อมเหนือกว่าความโง่เขลาเหมือนความสว่าง
ย่อมเหนือกว่าความมืด

14 คนมีสติปัญญามีตาอยู่ในสมอง แต่คนเขลาเดินในความมืด ถึงกระนั้นข้าพเจ้ายังเห็น
ว่า เหตุการณ์อย่างเดียวกันเกิดขึ้นแก่เขาทั้งหมด แม้คนมีปัญญาดีกว่าคนโง่อย่างเห็นได้ชัด – คน
มีปัญญามองเห็นความยุ่งยากล่วงหน้าขณะที่คนโง่มองไม่เห็น – ทั้งคนมีปัญญาและคนโง่ก็มัก
เผชิญสถานการณ์แบบเดียวกันอยู่บ่อยๆ

ปณจ 2:15-16 ข้าพเจ้าจึงรำพึงในใจว่า "เหตุการณ์อันใดเกิดแก่คนเขลาจันใด ก็
จะเกิดกับตัวข้าพเจ้าฉันนั้น ถ้ากระนั้นแล้วข้าพเจ้าจะมีสติปัญญามากมายทำไมเล่า" ข้าพเจ้าจึง
รำพึงในใจว่า เรื่องนี้ก็อนิจจังเหมือนกัน ซาโลมอนมองชีวิตจนถ้วนทั่วและได้ข้อสรุปที่ว่าปัญหา
แบบเดียวกันเหล่านั้นเกิดกับคนโง่เหมือนที่เกิดกับตัวเอง (ซึ่งเขาถือว่าเป็นคนมีปัญญา) นี้
เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจมากขึ้นไปอีก

16 เพราะตลอดไปไม่มีใครระลึกถึงคนมีสติปัญญามากกว่าคนเขลา ด้วยเห็นว่าในอนาคตก็ลืมกันไปหมดแล้ว แล้วคนมีสติปัญญาตายอย่างไร ก็เหมือนคนเขลา เมื่อซาโลมอนใคร่ครวญเรื่องต่างๆของชีวิตมากยิ่งขึ้น เขาก็ได้ข้อสรุปที่ว่าคนมีปัญญาไม่ถูกจดจำมากไปกว่าคนโง่ นอกจากนี้ทั้งคนมีปัญญาและคนโง่ต่างก็ตายเหมือนกัน ดังนั้นเขาจึงสรุปว่า จะมีประโยชน์อันใดเล่า

ปัญญา 2:17-21 ข้าพเจ้าจึงเกลียดชีวิต เพราะว่าการทำงานที่เขาทำกันภายใต้ดวงอาทิตย์ก่อความสลดใจให้แก่ข้าพเจ้า เพราะสารพัดก็เป็นความว่างเปล่าและความวุ่นวายใจ 18 เออ ข้าพเจ้าเกลียดการทำงานทั้งสิ้นของข้าพเจ้า ซึ่งข้าพเจ้าตรากตรำอยู่ภายใต้ดวงอาทิตย์ เพราะข้าพเจ้าจำต้องละการนั้นไว้ให้แก่คนที่มาภายหลังข้าพเจ้า เมื่อทบทวนชีวิตจากมุมมองแบบมนุษย์ล้วนๆ ซาโลมอนก็เริ่มเกลียดขังมัน ชีวิตเป็นแต่ความยุ่งยาก (นั่นคือ นำสลดใจ) มันว่างเปล่าและน่าโมโห เขาเริ่มรู้สึกหดหู่ใจกับความพยายามทั้งหมดของตน การงานทั้งสิ้นที่เขาได้กระทำจะส่งต่อไปยังคนอื่นเมื่อเขาไม่อยู่แล้ว เขาเอาอะไรติดตัวไปไม่ได้เลยเมื่อเขาตาย

นอกจากนี้ซาโลมอนใคร่ครวญว่า 19 แล้วใครจะไปทราบว่าเขาคนนั้นจะเป็นคนมีสติปัญญาหรือคนเขลา กระนั้นเขาก็ครอบครองบรรดาการงานของข้าพเจ้า ที่ข้าพเจ้าได้ตรากตรำมาและที่ข้าพเจ้าใช้สติปัญญากระทำภายใต้ดวงอาทิตย์ นี่ก็อนิจจังด้วย เมื่อซาโลมอนจากไปแล้ว เขาก็ไม่รู้ว่าการทำงานต่างๆของเขา (ซึ่งเขาถือว่ายิ่งใหญ่) จะตกเป็นมรดกของคนมีปัญญาหรือคนโง่ (และปรากฏว่าบุตรชายของเขาเรโอบอัมเป็นคนโง่) ยิ่งเขาคิดเกี่ยวกับประเด็นต่างๆของชีวิตมากเท่าไร เขาก็ยิ่งรู้สึกหดหู่

20 ข้าพเจ้าจึงกลับอัดอั้นตันใจนักถึงเรื่องการทำงานทั้งสิ้นของข้าพเจ้า ซึ่งข้าพเจ้าตรากตรำมาภายใต้ดวงอาทิตย์ 21 ด้วยว่ามีคนที่ทำงานโดยใช้สติปัญญา ความรู้และความชำนาญ แต่แล้วก็ละการนั้นให้เป็นส่วนของคนหนึ่งที่เขาได้ออกแรงทำเพื่อการนั้นไม่ นี่ก็อนิจจังด้วยและสามานย์ยิ่ง ขณะที่ซาโลมอนมองดูชีวิตจากมุมมองแบบมนุษย์ เขาก็เริ่มรู้สึกหดหู่มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม เขาสามารถใช้ชีวิตของตนไปกับการสร้างสติปัญญาใหญ่ยิ่ง ความรู้และ

ความสำเร็จ กระนั้นเมื่อเขาตาย มันอาจตกเป็นของคนๆหนึ่งที่แทบไม่มีคุณสมบัติเหล่านั้นเลย ยิ่งซาโลมอนคิดเกี่ยวกับชีวิตจากมุมมองแบบมนุษย์มากเท่าไร เขาก็เริ่มรู้สึกท้อใจมากเท่านั้น

ปณจ 2:22-24 เพราะว่าเขาได้อะไรจากบรรดาการงานและความเคร่งเครียดในใจ ที่เขาต้องตรากตรำภายใต้ดวงอาทิตย์แล้ว 23 ด้วยว่าวันเวลาทั้งหมดของเขามีแต่ความเจ็บปวด และกิจธุระของเขาก่อความสลัดใจ ถึงกลางคืนจิตใจของเขาก็ไม่หยุดพักสงบ นี่ก็อนิจจังด้วยเท่าที่ซาโลมอนทราบ ชีวิตมีแต่ความยากลำบาก มันเป็นอนิจจัง – ความว่างเปล่าและปราศจากความหวัง

24 สำหรับมนุษย์นั้นไม่มีอะไรดีไปกว่ากินและดื่ม กับการให้จิตใจของเขายินดีในผลดีแห่งการงานของเขา นี่แหละข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นมาจากพระหัตถ์ของพระเจ้า ซาโลมอนจึงสรุปว่า คนเราควรพยายามสนุกกับชีวิตให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เพียงเท่านั้น เขาคิดเองว่าข้อสรุปนี้เป็นมาจากพระเจ้า (ซึ่งมันไม่ใช่) จงระลึกว่าหนังสือปัญญาจารย์นำเสนอมุมมองของสติปัญญาแบบมนุษย์ ถึงกระนั้นมันก็เป็นส่วนหนึ่งของพระวาทะของพระเจ้าที่ได้รับการคลอใจ

ปณจ 2:25-26 ขณะที่เขาใกล้ถึงข้อสรุปของบทนี้แล้ว ซาโลมอนก็ถามว่า ด้วยใครจะกินได้ หรือใครจะมีความชื่นบานได้ มากกว่าข้าพเจ้า ข้อสรุปของเขาก็คือว่า ใครจะสนุกกับความเพลิดเพลินเหล่านั้นได้มากกว่าตัวเขา

26 เพราะว่าพระเจ้าประทานสติปัญญา ความรู้ และความยินดีให้แก่คนที่พระองค์ทรงพอพระทัยในสายพระเนตรของพระองค์ แต่ส่วนคนบาปนั้นพระองค์ประทานความเหนื่อยยากในการรวบรวมและสะสมให้เพิ่มพูน เพื่อว่าเขาจะได้มอบให้แก่ผู้ที่พอพระทัยต่อพระพักตร์พระเจ้า นี่ก็เป็นความว่างเปล่าและความวุ่นวายใจด้วย ซาโลมอนได้ข้อสรุปแบบมนุษย์ของตนจากมุมมองแบบมนุษย์เหมือนเดิม เขาคิดเองว่าพระเจ้าประทานบำเหน็จให้แก่คนดีและทรงดีสอนคนบาป ยิ่งกว่านั้นพระเจ้าจะทรงเอาความเหนื่อยยากของคนบาปไปให้แก่คนดี สำหรับซาโลมอนแล้ว นั่นดูเหมือนเป็นความอนิจจังของชีวิตมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม บทหนึ่งที่แสดงถึงความคับ

ข้อใจสั้นดีจึงจบลงด้วยประการฉะนี้ขณะที่ซาโลมอนใคร่ครวญสิ่งต่างๆของชีวิตจากมุมมองแบบมนุษย์

ภาพรวมของปัญญาจารย์ 3: ซาโลมอนกล่าวคำประเมินอันยืดยาวของตนเกี่ยวกับความอนิจจังของชีวิตต่อไป เขาเห็นสิ่งทั้งปวง (จากมุมมองแบบมนุษย์ของตน) ว่าเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

ปญจ 3:1-8 **มีฤดูกาลสำหรับทุกสิ่ง และมีวารสำหรับเรื่องราวทุกอย่างภายใต้ฟ้าสวรรค์** จากมุมมองของซาโลมอน เหตุการณ์ต่างๆของชีวิตซึ่งเกิดขึ้นเรื่อยไปเป็นสิ่งที่เกือบหลีกเลี่ยงไม่ได้ เขามองชีวิตด้วยมุมมองหนึ่งซึ่งเข้าใกล้แนวคิดชะตากำหนด ปรัชญาของเขาเป็นแบบมนุษย์ซึ่งจริงๆแล้วกล่าวว่า อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด

2 มีวารเกิด และวารตาย มีวารปลูก และวารถอนสิ่งที่ปลูกทิ้ง จากมุมมองแบบกลับสัจย์ของซาโลมอน ผู้คนเกิดมาและสุดท้ายก็ตายเหมือนกับพืชผลถูกปลูกจากนั้นก็ถูกเก็บเกี่ยว มันเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

3 มีวารฆ่า และวารรักษาให้หาย มีวารรื้อทำลายลง และวารก่อสร้างขึ้น ช่วงเวลาแห่งสงครามและช่วงเวลาแห่งการเยียวยาให้หายและการฟื้นฟูขึ้นใหม่ย่อมจะมา มันเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

4 มีวารร้องไห้ และวารหัวเราะ มีวารไวทุกข์ และวารเดินรำ ในช่วงชีวิตของคนเราย่อมจะมีช่วงเวลาแห่งความโศกเศร้าและช่วงเวลาแห่งการชื่นชมยินดี (ดู หมายเหตุเกี่ยวกับเพลงสดุดี 149:3 สำหรับความเห็นต่างๆเกี่ยวกับแนวคิดของคนฮีบรูเรื่องการเดินรำ)

5 มีวารโยนหินทิ้ง และวารเก็บรวบรวมหิน มีวารสวมกอด และวารงดเว้นการสวมกอด การโยนหินทิ้งอาจหมายถึงการเอาก้อนหินออกไปจากทุ่งนาหรือสวนองุ่น การเก็บรวบรวมพวกมันอาจหมายถึงงานก่อสร้างอะไรบางอย่างโดยใช้หิน เช่นเดียวกันย่อมมีเวลาที่จะสวมกอดอีก

คนพอๆกับช่วงเวลาที่มันไม่เหมาะสม นี่เป็นอีกครั้งที่ซาโลมอนมองเหตุการณ์ต่างๆของชีวิตว่าเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ไม่ว่าสิ่งเหล่านั้นจะเป็นเรื่องธรรมดาๆหรือเป็นเรื่องซับซ้อนอย่างความสัมพันธ์รูปแบบต่างๆของมนุษย์

6 มีวาร์แสวงหา และวาร์ทำหาย วาร์เก็บรักษาไว้ และวาร์โยนทิ้งไป มีหลายครั้งที่มันเหมาะสมที่จะเก็บบางสิ่งไว้และมีหลายครั้งที่สิ่งหนึ่งจะถูกโยนทิ้งไป ทั้งหมดล้วนเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

7 มีวาร์ฝึกขาด และวาร์เย็บ วาร์นั่งเจ็บ และวาร์พูด ย่อมมีเวลาที่จะฝึกเสื้อผ้าตามธรรมเนียมของชาวตะวันออกที่ฝึกเสื้อผ้าเพื่อแสดงออกถึงความโศกเศร้าหรือความอกสั่นขวัญหนี ตรงกันข้ามมีบางเวลาที่เป็นการดีที่จะซ่อมแซมเสื้อผ้า มีหลายครั้งที่ควรหุบปากและหลายครั้งที่ควรเปิดปากพูด ทั้งหมดล้วนหลีกเลี่ยงไม่ได้

8 มีวาร์รัก และวาร์เกลียด วาร์สงคราม และวาร์สันติ มีหลายครั้งในชีวิตที่ความรักถูกต้องการและหลายครั้งที่ความเกลียดชังเป็นสิ่งจำเป็น ดูหมายเหตุสำหรับเพลงสดุดี 139:22 เช่นเดียวกันสงครามจะเกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วนพอๆกับสันติสุข ทั้งหมดล้วนหลีกเลี่ยงไม่ได้

สิ่งเหล่านี้ทั้งหมดเป็นคำพูดที่เป็นจริงโดยทั่วไปและพวกมันมีประโยชน์จนถึงวันนี้ ปัญหาก็คือมุมมองที่ซาโลมอนเขียนพวกมันออกมา เขาเห็นทุกสิ่งเป็นอนิจจังและเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จากมุมมองแบบมนุษย์ที่กลับสัจย์ของเขา ไม่มีอะไรที่คุ้มกับการลงแรงเลย

ปัญญา 3:9-10 ซาโลมอนจึงถามว่า **คนงานได้กำไรอะไรจากการงานของเขา** หากทุกสิ่งล้วนเป็นอนิจจังและหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆของชีวิตในด้านอารมณ์ จิตวิญญาณและร่างกายจะมีประโยชน์อันใด จะไปลำบากลำบากทำไม

10 ข้าพเจ้าเห็นเรื่องยากลำบากซึ่งพระเจ้าประทานให้บุตรทั้งหลายของมนุษย์ทำกันอยู่นั้น ซาโลมอนตกต่ำลงไปยังกว่าเดิม เขามองพระเจ้าว่าสร้างความยากลำบากให้มนุษย์ แนวคิดชอบเยาะเย้ยและมุมมองชีวิตแบบเนื้อหาของเขาปรากฏชัดเจน เหมือนกับคนที่สงสัยในเรื่อง

การมีอยู่ของพระเจ้าหรือคนที่กบฏต่อพระเจ้าจำนวนมากจนถึงวันนี้ ซาโลมอนมองพระเจ้าว่าก่อปัญหาต่างๆ ให้มนุษยชาติ เขาจึงเกือบพุดหมิ่นประมาทพระเจ้าแล้ว

ปณฺจ 3:11-15 กระนั้นจากมุมมองแบบเนื้อหนังและกลับสัต์ย์ของเขา ซาโลมอนก็ยังคงยอมรับพระราชกิจของพระเจ้าอยู่เหมือนเดิม พระองค์ทรงกระทำให้สรรพสิ่งงดงามตามฤดูกาลของมัน พระองค์ทรงบรรจุโลกไว้ในจิตใจของมนุษย์ เพื่อมนุษย์จะมองไม่เห็นพระเจ้า ทรงกระทำอะไรไว้ตั้งแต่เดิมจนกาลสุดปลาย ในด้านหนึ่ง พระเจ้าได้ทรงสร้างทุกสิ่งให้มีความสวยงามตามธรรมชาติในฤดูกาลอันเหมาะสมของมัน คำที่แปลว่า **โลก (โอดอว์ม)** มีความหมายว่า ‘ความไร้ซึ่งกาลเวลา’, ‘ความเป็นนิรันดร์’ หรือ ‘ความเก่าแก่’ ประเด็นของซาโลมอนก็คือว่า พระเจ้าได้ทรงสร้างมนุษย์ในแบบที่ว่าเขาไม่อาจเข้าใจพระราชกิจของพระเจ้าได้ อีกครั้งที่เราเข้าใจได้นี้คือมุมมองของ ‘คริสเตียน’ คนหนึ่งที่กลับสัต์ย์

12 ข้าพเจ้าทราบแล้วว่า สำหรับเขาไม่มีอะไรที่จะดีไปกว่าเปรมปรีดีและกระทำการดีตลอดชีวิต **13** และว่าเป็นของประทานจากพระเจ้าแก่มนุษย์ ที่จะให้มนุษย์ได้กินดื่มและเพลิดเพลินในผลดีแห่งบรรดาการงานของเขา อีกครั้งที่ซาโลมอนเกือบพุดหมิ่นประมาทพระเจ้าแล้วเมื่อเขากล่าวหาว่าจริงๆ แล้วไม่มีอะไรดีในพระราชกิจต่างๆ ของพระเจ้าเลยนอกจากที่คนเราจะใช้ชีวิตไปเรื่อยๆ มนุษย์ทำได้แต่เพียงกิน ดื่ม จัดการกิจธุระของตน และสนุกสนานกับประโยชน์ใดก็ตามที่เกิดจากการตรากตรำของตน นั่นคือทั้งหมดที่พระเจ้าประทานให้แก่เขา ช่างเป็นมุมมองชีวิตที่น่าหดหู่เสียจริง! กระนั้นนั่นก็มักเป็นข้อสรุปของคริสเตียนทั้งหลายที่กลับสัต์ย์

ท่ามกลางมุมมองที่ชวนหดหู่ เชื่อเรื่องโชคชะตาและเป็นแบบมนุษย์ของเขา ซาโลมอนก็เสริมความจริงอยู่น้อยหนึ่ง **14** ข้าพเจ้าทราบอยู่ว่าสารพัดที่พระเจ้าทรงกระทำก็ดำรงอยู่นิรันดร์ จะเพิ่มเติมอะไรเข้าไปอีกก็ไม่ได้ หรือจะชักอะไรออกเสียก็ไม่ได้ พระเจ้าทรงกระทำเช่นนั้น เพื่อให้คนทั้งหลายมีความยำเกรงต่อพระพักตร์พระองค์ พระราชกิจของพระเจ้าย่อมดำรงอยู่ถาวร พระองค์ไม่ทรงทำสิ่งใดครึ่งๆ กลางๆ พระองค์ไม่ทรงทำสิ่งใดและปล่อยให้มันลี้มเหลว

ไป ไม่มีสิ่งใดทำให้พระราชกิจของพระเจ้าเสียไปได้ บางทีการประยุกต์ใช้อย่างหนึ่งของความจริงข้อนี้ก็คือในเรื่องของความรอด ความรอดของพระเจ้านั้นคงอยู่ถาวร มันไม่หล่นหายหรือล้มเหลวไป เมื่อพระเจ้าทรงช่วยคนๆหนึ่งให้รอด มันก็ดำรงอยู่ถาวรและอยู่เป็นนิรันดร์

กระนั้นซาโลมอนก็กลับไปสู่แนวคิดมองโลกในแง่ร้ายแบบเนื้อหาของตอนอย่างรวดเร็ว 15 อะไรๆซึ่งเป็นอยู่ในปัจจุบันก็เป็นอยู่นานมาแล้ว อะไรๆที่จะเป็นมาก็เคยเป็นอยู่นานมาแล้ว อดีตย่อมซำรอยตัวมันเอง ประวัติศาสตร์เป็นประตูปานหนึ่งที่หมุนเวียน ทุกสิ่งในชีวิตหมุนวนเป็นวัฏจักรและไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ซาโลมอนถึงขนาดตั้งคำถามเรื่องความยุติธรรมของพระเจ้าเมื่อเขาอ้างว่าพระเจ้าทรงแสวงอะไรๆที่ล่วงไปนั้น ซาโลมอนเป็นคนหาคู่ที่มีความคิดยุ่งเหยิง นอกจากนี้ มันก็เป็นแบบนี้บ่อยๆเมื่อคริสเตียนทั้งหลายดำเนินชีวิตในสภาพที่กลับสัศย์และทำตามเนื้อหา

ปถุจ 3:16-17 มุมมองแบบคนที่มองตามธรรมชาติหรือกลับสัศย์ปรากฏให้เห็นยิ่งกว่านั้นอีก ที่ภายใต้ดวงอาทิตย์ข้าพเจ้าเห็นว่า ในที่ของความยุติธรรมมีความชั่วร้ายอยู่ด้วย และในที่ของความชอบธรรมมีความชั่วอยู่ด้วย เท่าที่ซาโลมอนทราบ ไม่มีความยุติธรรมเลย แม้แต่ราวหน้าบัลลังก์ศาลยุติธรรมซึ่งขึ้นชื่อว่าชื่อตรงและไม่ลำเอียงก็มีความฉ้อฉลและชั่วร้าย ศาลยุติธรรมทั้งหลายล้วนฉ้อฉล

เหตุฉะนั้นซาโลมอนจึงสรุปว่า 17 ข้าพเจ้ารำพึงในใจของข้าพเจ้าว่า "พระเจ้าจะทรงพิพากษาคนชอบธรรมและคนชั่วร้าย เพราะมีกาลกำหนดไว้สำหรับทุกเรื่อง และสำหรับการทำงานทุกอย่าง" ความหวังเดียวของเขาก็คือว่า พระเจ้าจะทรงอำนวยความยุติธรรม กระนั้นยังมีมุมมองที่อ่อนแออยู่ตรงนี้ ทรศนะของซาโลมอนเกี่ยวกับความอนิจจังและการเชื่อเรื่องชะตากำหนดยังมีอยู่ต่อไป เท่าที่เขาทราบ พระเจ้าจะทรงพิพากษาทั้งคนชอบธรรมและคนชั่วโดยไม่แยกแยะ นี้บอกเป็นนัยถึงทรศนะของเขาที่ว่าพระเจ้าจะทรงอนุญาตให้การพิพากษาเกิดขึ้นแก่ทั้งคนดีและคนชั่ว ทุกคนจะโดนหมด

ปณฺจ 3:18-21

ซาโลมอนสรุปเพิ่มเติมอีกว่าจริงๆแล้วมนุษย์ดีกว่าสัตว์เพียงชนิดเดียว ข้าพเจ้ารำพึงในใจของข้าพเจ้าเกี่ยวกับสภาพของบุตรทั้งหลายของมนุษย์ว่า "พระเจ้าทรงทดสอบเขาเพื่อจะสำแดงว่าเขาเป็นเพียงสัตว์" ซาโลมอนอยากให้พระเจ้าทำให้มนุษย์ตระหนักว่าพวกเขาเป็นเพียงส่วนหนึ่งของอาณาจักรสัตว์ – แค่เป็นรูปแบบหนึ่งที่สูงกว่า นักวิวัฒนาการสมัยใหม่ทั้งหลายก็ทำแบบเดียวกัน

19 เพราะว่าเหตุการณ์ของบุตรทั้งหลายของมนุษย์กับเหตุการณ์ของสัตว์เดียรัจฉานนั้นเหมือนกัน คือเป็นเหตุการณ์อันเดียวกัน ฝ่ายหนึ่งตาย อีกฝ่ายหนึ่งก็ตายเหมือนกัน ทั้งสองมีลมหายใจอย่างเดียวกัน และมนุษย์ไม่มีอะไรดีกว่าสัตว์เดียรัจฉาน เพราะสารพัดก้อนิจจัง มนุษย์ทนทุกข์กับ โศกนาฏกรรม การบาดเจ็บ โรคภัยไข้เจ็บ และความตายเหมือนกันกับสัตว์ทั้งหลาย มนุษยชาติจึงไม่ดีไปกว่าพวกสัตว์เลย – “เพราะสารพัดก้อนิจจัง”

20 สารพัดไปยั้งที่เดียวกัน สารพัดเป็นมาจากผงคลีดิน และสารพัดกลับเป็นผงคลีดินอีก ทั้งมนุษย์และสัตว์ตายและเปื่อยเน่าไป ไม่มีความแตกต่าง 21 ใครรู้ว่าจิตวิญญาณของมนุษย์ไปสู่เบื้องบนหรือเปล่า และวิญญาณของสัตว์เดียรัจฉานลงไปสู่พิภพโลกหรือเปล่า ครั้นกล่าวถึงความเชื่อของคน โดยทั่วไปที่ว่าวิญญาณของมนุษย์ขึ้นไปสู่สวรรค์เมื่อเขาเสียชีวิต (ซึ่งต่างจากวิญญาณของสัตว์ที่เชื่อกันว่าลงไปสู่เบื้องใต้) ซาโลมอนจึงถามว่า ‘ใครรู้จริงกัน’ ประเด็นของเขาก็คือว่าใครรู้ได้ว่าเกิดอะไรขึ้นกับวิญญาณของมนุษย์เมื่อเขาตาย อีกครั้งที่มุมมองแบบเนื้อหนังตามธรรมชาติของ ‘คริสเตียน’ ที่กลับสัจย์ปรากฏให้เห็น

ปณฺจ 3:22

เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่า ไม่มีอะไรดีไปกว่าที่มนุษย์จะปรนเปรมปฏิบัติในการงานของตน ด้วยว่านั่นเป็นส่วนของเขา ใครจะนำเขาให้เห็นว่าอะไรจะเป็นมาภายหลังเขา ซาโลมอนจึงปิดท้ายบทนี้โดยสรุปว่าไม่มีอะไรสำหรับมนุษย์ดีไปกว่าการมีชีวิตอยู่เพื่อวันนี้และสนุกกับสิ่งที่เขาสามารถสนุกได้เพราะว่าชีวิตก็มีเท่านี้ คนเราจะทราบอะไรได้เกี่ยวกับคนเหล่านั้นที่จะมีชีวิตต่อจากเขา ภาพรวมที่ใหญ่กว่าก็คือว่า ชีวิตนั้นว่างเปล่าและไร้สาระ จงสนุกกับสิ่งที่คุณสนุกได้เพราะว่าชีวิตก็มีเท่านี้

ช่างเป็นมุมมองที่น่าเศร้าและว่างเปล่าเสียจริง! กระนั้น นั่นก็คือมุมมองของคนมากมายในโลกทุกวันนี้ พวกเขาไม่รู้จักพระเจ้าหรือหันหลังให้กับพระองค์แล้ว ชีวิตจึงเป็นเรื่องซังกะตาย ไม่น่าแปลกใจเลยว่าบางคนที่มีความคิดเช่นนี้จึงตัดสินใจจบชีวิตของตนก่อนวัยอันควร

ภาพรวมของปัญญาจารย์ 4: เมื่อเห็นแล้วว่าชีวิตนั้นอนิจจังและเปล่าประโยชน์ ซาโลมอน
อนในสภาพที่ทำตามเนื้อหาของตนจึงตัดสินใจที่จะเสนอคำแนะนำและสติปัญญาของตน
ข้อความที่เขียนได้รับการคล้อยอย่างแน่นอน กระนั้นมันก็เป็นชุดสะสมคำพูดและภาษิตแบบ
มนุษย์

ปญจ 4:1-3 ข้าพเจ้าพิจารณาบรรดาการข่มเหงที่เกิดขึ้นภายใต้ดวงอาทิตย์อีก
และดูเถิด น้ำตาของผู้ที่ถูกข่มเหง ไม่มีคนเล้าโลมเขา ฝ่ายผู้ข่มเหงเขานั้นกุมอำนาจ แต่หาไม่มีผู้
เล้าโลมเขาไม่ เหมือนกับพวกแนวคิดเสรีนิยม ‘ซ้ายตกขอบ’ ของยุคสมัยใหม่ ซาโลมอนเริ่มมอง
เห็นสิ่งต่างๆ ในรูปของผู้ที่ถูกบีบบังคับและผู้ที่ถูกบีบบังคับพวกเขา เขาเห็นมนุษย์ส่วนใหญ่ที่ถูก
เหยียบย่ำและถูกบีบบังคับ โดยตกเป็นเหยื่อของบรรดาผู้บีบบังคับที่มีใจแข็งกระด้าง นั่นฟังดู
เหมือนคำขวัญของพวกซ้ายตกขอบหัวรุนแรงทุกวันนี้ กระนั้นความคิดที่ปราศจากพระเจ้าก็มัก
มาถึงข้อสรุปที่หาคู่เช่นนั้นบ่อยๆ

2 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้ายกย่องคนตายที่ตายไปแล้วมากกว่าคนเป็นที่ยังเป็นอยู่ มุมมอง
แบบกลับสัจย์ของซาโลมอนก็เลวร้ายเสียจนเขาคิดว่าการตายไปก็ดีกว่าการมีชีวิตอยู่ อย่างน้อย
คนตายก็ไม่ถูกบีบบังคับโดยผู้บีบบังคับที่ชั่วร้ายอีกต่อไป – หรือซาโลมอนก็คิดเช่นนั้น

3 เออ คนที่ยังไม่เป็นมา ที่ไม่เห็นการชั่วที่อุบัติขึ้นภายใต้ดวงอาทิตย์ ก็ยิ่งดีกว่าคนทั้ง
สองจำพวกนั้น จากมุมมองที่หาคู่ของซาโลมอน คนที่ไม่ถูกคลอเคลียมาก็ดีกว่าคนที่มีชีวิตอยู่
หรือคนที่ตายไปแล้ว เพราะว่าคนที่ยังไม่เกิดมาก็ไม่รู้อะไรเกี่ยวกับความทุกข์ลำบาก การบีบ
บังคับและอนิจจังของชีวิต

ปณฺจ 4:4-6 แล้วข้าพเจ้าพิจารณาบรรดาการงานตราครุฑและบรรดาฝีมือในการงาน เพราะเหตุนี้คนก็ถูกเพื่อนบ้านของตนริษยา นี่ก็เป็นความว่างเปล่าและความวุ่นวายใจด้วย แม้ยามที่คนๆหนึ่งทำสิ่งที่ถูกต้อง เขาก็ถูกอิจฉาโดยเพื่อนบ้านของตน ซาโลมอนจึงสรุปว่า ‘แล้วจะมีประโยชน์อันใด’ ทุกสิ่งล้วนอนิจจังและน่าโมโห

5 คนโง่ขี้มือ และกินเนื้อของตนเอง บางคนทำถูกต้องเหมือนที่หมายเหตุไว้ในข้อที่แล้ว คนอื่นๆก็เป็นคนโง่ที่ขี้เกียจที่ต้องหิวแสบท้อง

ซาโลมอนจึงเอ่ยคำภายิตแรกจากคำภายิตเป็นชุดที่กลั่นจากสติปัญญาแบบมนุษย์ของตน

6 ความสงบสุขกำมือหนึ่งยังดีกว่าการงานตราครุฑสองกำมือและกินลมกินแล้ง แน่แน่นอนว่าสิ่งที่เขากล่าวเป็นความจริง กระนั้น ไม่มีสติปัญญาที่ได้รับการคล้อยใจในระดับเดียวกับที่พบในหนังสือสุภาษิตเลย เล่มหลังนั้นถูกเขียนโดยซาโลมอนในช่วงวัยหนุ่มซึ่งเป็นตอนที่เขามีสามัคคีธรรมที่สนิทสนมกับพระเจ้าโดยสมบูรณ์ แน่แน่นอนว่ามันเป็นความจริงที่ว่า การมีชีวิตแบบพอมือพอกินพร้อมกับสันติสุขและความเงียบสงบย่อมดีกว่าการมีชีวิตแบบมีหน้ามีตาในสังคมพร้อมกับอำนาจชื่อเสียงที่นำมาแต่ความยุ่งยากและแรงกดดัน

ปณฺจ 4:7-8 แล้วข้าพเจ้าเห็นอนิจจังภายใต้ดวงอาทิตย์อีก จากนั้นซาโลมอนพิจารณาอีกเรื่องที่เขาถือว่าเป็นอนิจจัง ‘ข้าพเจ้าหันจากการพิจารณาถ้อยคำของคน โง่ผู้นี้และข้าพเจ้าเห็นคนโง่อีกคน ซึ่งกลับกันกับคนก่อนหน้า’

8 คือ คนหนึ่งอยู่ตัวคนเดียว ไม่มีคนอื่น ไม่มีบุตรหรือพี่น้อง แต่เขาทำงานไม่หยุดหย่อน ตาของเขาไม่เคยอึมความมั่งคั่ง เขาไม่เคยคิดว่า "ข้าตราครุฑทำงานและตัวข้าอดๆอยากๆเพื่อผู้ใด" นี่ก็อนิจจังด้วย และเป็นเรื่องสามัญ แมทธิว เฮอร์นีย์เขียนไว้ว่า “บ่อยครั้งที่ยิ่งมนุษย์มีมากขึ้นเท่าไร พวกเขาที่ยังอยากมีมากกว่าเดิมนั้น และพวกเขาก็มุ่งมั่นในเรื่องนี้มากเสียจนพวกเขาไม่ได้รับความพึงพอใจจากสิ่งที่มีอยู่เลย ความเห็นแก่ตัวเป็นสาเหตุของความชั่วร้ายนี้ คนที่เห็นแก่ตัวไม่สนใจใครเลย เขาไม่มีคนอื่นให้ดูแลนอกจากตัวเขาเอง กระนั้น

เขาก็แทบจะไม่ปล่อยให้ตัวเองได้หยุดพักเลย รวมถึงผู้คนที่เขาจ้างด้วย เขาไม่เคยคิดว่าตัวเองมีพอแล้วเลย”

ปณจ 4:9-12 พร้อมกันนั้น ซาโลมอนเริ่มเสนอคำภิชิตเป็นชุดจากมุมมองฝ่ายโลกของตน สองคนก็ดีกว่าคนเดียว เพราะว่าเขาทั้งสองย่อมได้รับผลตอบแทนอย่างดีสำหรับการทำงานของเข 10 ด้วยว่าถ้าคนหนึ่งล้มลง อีกคนหนึ่งจะได้พยุงเพื่อนของตนให้ลุกขึ้น แต่วิบัติแก่คนนั้นที่อยู่คนเดียวเมื่อเขาล้มลง เพราะไม่มีผู้อื่นพยุงยกเขาให้ลุกขึ้น ซาโลมอนสรุปว่ามีสติปัญญาในการมีหุ้นส่วนสักคน แน่แน่นอนว่านั่นเป็นความจริงของชีวิตไม่ว่ามันถูกประยุกต์ใช้กับชีวิตสมรส การนำวิญญาณหรือการทำธุรกิจก็ตาม

11 อนึ่ง ถ้าสองคนนอนอยู่ด้วยกัน เขาก็อบอุ่น แต่ถ้านอนคนเดียวจะอุ่นอย่างไรได้เล่า อีกครั้งที่สติปัญญาของการมีหุ้นส่วนสักคนถูกเสนอเพิ่มเติม ภาพประกอบนี้ปรากฏชัดและสะท้อนให้เห็นถึงสมัยหนึ่งที่ความคิดเรื่องเพศและความไม่บริสุทธิ์ทางศีลธรรมไม่ได้ถูกสื่อถึงเลยในสถานการณ์ดังกล่าว

12 แม้คนหนึ่งสู้คนเดียวได้ สองคนจะสู้เขาได้แน่ เชือกสามเกลียวจะขาดง่ายก็หาไม่ได้ เมื่อถูกจู่โจมโดยปฏิภักษ์ สองคนย่อมดีกว่าคนเดียวแน่นอน อันที่จริงสามคนก็ยิ่งดีกว่าอีก สุภายิตเรื่องเชือกสามเกลียวให้ภาพประกอบแก่ประเด็นของเขา

ปณจ 4:13-14 เด็กยากจนและมีสติปัญญาก็ดีกว่ากษัตริย์ชราและโสดเวลาผู้รับคำแนะนำอีกไม่ได้แล้ว ซาโลมอนกล่าวโทษตัวเองโดยไม่น่าจะรู้ตัวด้วยซ้ำ เขาอาจกลายเป็นกษัตริย์ชราและโง่เขลาองค์หนึ่งที่ไม่ยอมฟังคำแนะนำแล้วก็ได้ เขาจึงเสนอแนะว่าคนหนุ่มสาวที่มีปัญญาก็ดีกว่ากษัตริย์ที่โง่เขลาเช่นนั้น คำถามจึงมีอยู่ว่าซาโลมอนกำลังกล่าวถึงใคร เขาอาจมีความเกลียดชังต่อบิดาของเขาในช่วงบั้นปลายชีวิต หากเป็นเช่นนั้นมันก็สะท้อนให้เห็นถึงใจที่มักกบฏของซาโลมอน เพราะว่าพระเจ้าไม่ทรงมองดาวิดเช่นนั้นอย่างแน่นอน เขาอาจหมายถึงซาอูลก็ได้ ซ้อถัดไปดูเหมือนจะบ่งบอกเช่นนั้น

14 เพราะท่านออกมาจากเรือนจำแล้วขึ้นครองราชสมบัติ ในขณะที่มีคนเกิดในราชอาณาจักรของท่านเองกลายเป็นคนจน ดาวิดบิดาของซาโลมอนปรากฏตัวขึ้นมาจากความไม่มีชื่อเสียงและการถูกบีบบังคับจนกลายเป็นกษัตริย์ขณะที่บุตรชายทั้งหลายของซาอูลไม่ได้มีชีวิตที่ดี

ปัญญา 4:15-16 ข้าพเจ้าพิจารณาบรรดาคนที่มีชีวิตเดินไปเดินมาอยู่ภายใต้ดวงอาทิตย์ ทั้งเด็กคนที่สองนั้นที่จะขึ้นไปแทนท่าน ซาโลมอนพิจารณาถึงคนเหล่านั้นที่สืบทอดตำแหน่งบิดาของพวกเขาในการครอบครอง 16 ประชาชนทั้งหลายคือบรรดาผู้ซึ่งอยู่ก่อนนั้นไม่มีที่สิ้นสุด และบรรดาคนที่มาภายหลังจะไม่แปรปรวนในท่านด้วย แน่หนอ นี่ก็เป็นความว่างเปล่าและความวุ่นวายใจด้วย แม้เจ้านายหนุ่มคนหนึ่งอาจโหยหาวันนั้นที่เขาจะได้ขึ้นครองบัลลังก์ เมื่อถึงเวลานั้นจริงๆ เขาก็เรียนรู้ในไม่ช้าว่าเหล่าข้าราชการของเขาไม่ได้ปฏิบัติในตัวเองเหมือนที่เขาคิดไว้ว่าพวกเขาจะปฏิบัติเลย เท่าที่ซาโลมอนทราบ นี่เป็นอนิจจังและเรื่องน่าโมโหมากยิ่งขึ้นในชีวิตของเขา (เขาอาจพุดจากประสบการณ์ แม้ไม่เคยเจอกับการกบฏแบบจริงๆ จังๆ ซาโลมอนก็ถูกมองว่าเป็นผู้ปกครองที่บีบบังคับโดยประชาชนของเขาและคนเหล่านั้นก็แทบทนเขาในฐานะกษัตริย์ไม่ไหว)

ภาพรวมของปัญญาจารย์ 5: ซาโลมอนกล่าวคำภษิตแบบมนุษย์ของตนต่อไป ประเด็นของเขาก็คือว่าเหล่านี้คือคำแนะนำที่ดีที่สุดที่มีไว้สำหรับชีวิต

ปัญญา 5:1 เจ้าจงระวังเท้าของเจ้าเมื่อเข้าไปยังพระนิเวศของพระเจ้า เพราะการเข้าใกล้ชิดเพื่อจะฟังก็ดีกว่าคนเขลาถวายเป็นสักการบูชา ด้วยว่าเขาไม่รู้ว่าตนกำลังทำชั่ว ซาโลมอนจึงเสนอคำแนะนำสำหรับคนเหล่านั้นที่อยากเข้าไปในพระวิหารของพระเจ้า ซึ่งมีสองประการ: (1) จงระวังเมื่อเข้าไปในพระวิหารของพระเจ้าและ (2) จงพร้อมที่จะฟังมากกว่าเปิดปากของเจ้า กล่าวอีกนัยหนึ่ง จงระวังที่ๆ เจ้าจะไปและสิ่งที่เจ้าจะพูด คน โง่ไม่คิดมากเกี่ยวกับการ

พ่อกับแม่ที่ตนได้ยิน พวกเขาไม่มีแนวคิดที่ว่าสิ่งที่พูดพล่อยๆนั้นเป็นสิ่งชั่วร้าย แม้เขียนจากมุมมองแบบมนุษย์ ซาโลมอนก็ให้คำแนะนำที่ดี

ปณฺจ 5:2-3 เขาให้คำแนะนำต่อไปเกี่ยวกับการหุบปากของเรา อย่าให้ใจของเจ้าเร็วและอย่าให้ปากของเจ้าพูดโพล่งๆต่อเบื้องพระพักตร์พระเจ้า เพราะว่าพระเจ้าทรงสถิตในสวรรค์ และเจ้าอยู่บนแผ่นดินโลก เหตุฉะนั้นเจ้าจงพูดน้อยคำ สติปัญญาที่ถูกต้องถูกเสนออีกครั้ง เราถูกกำชับให้ระมัดระวังในการเปิดปากของเรา บริบทก็คือการให้คำสัญญาต่อพระเจ้า คำแนะนำของซาโลมอนคือให้เราพูดน้อยคำ โดยทั่วไปนั้นเป็นคำแนะนำที่ดี อย่างไรก็ตามบริบทก็คือการให้คำสัญญาต่อพระเจ้า เมื่อพระเจ้าทรงนำเราให้ให้คำสัญญาหรือคำปฏิญาณต่อพระองค์ คำพูดของเราจึงควรน้อยต่อพระพักตร์พระองค์

3 ความฝันจะสำเร็จโดยมีงานมาก และจะรู้จักเสียงคนเขลาได้เพราะการพูดมาก เหมือนกิจกรรมต่างๆในตอนกลางวันกลายเป็นหัวข้อที่คนเก็บไปฝันบ่อยๆ – ซึ่งมักถูกทำให้สลับซับซ้อนและถูกบิดเบือน – เสียงพูดของคนโง่ก็เป็นที่น่ารำคาญได้โดยการใช้ถ้อยคำเยอะเยอะของเขา คนโง่ปกติแล้วมีเรื่องพูดเยอะ ตรงกันข้ามคนมีปัญญาปกติแล้วมีเรื่องพูดน้อย เหมือนเรื่องบ้าบอต่างๆที่เกิดขึ้นในความฝัน คนโง่ก็เป็นเช่นนั้นกับความฝันต่างๆของตน – ไร้ค่าและสลับซับซ้อน

ปณฺจ 5:4-7 เมื่อเจ้าปฏิญาณไว้ต่อพระเจ้า อย่าชักช้าที่จะทำตามคำปฏิญาณนั้นให้สำเร็จ เพราะพระองค์หาขอบพระทัยในคนเขลาไม่ จงทำตามที่เจ้าปฏิญาณไว้เถิด 5 ที่เจ้าจะไม่ปฏิญาณก็ยิ่งดีกว่าที่เจ้าปฏิญาณแล้วไม่ทำตาม ซาโลมอนจึงเสนอประเด็นหลักของตนตรงนี้ เมื่อผู้ใดให้คำสัญญาต่อพระเจ้า เขาก็ควรทำตามคำสัญญานั้น การไม่สัญญาอะไรต่อพระเจ้านั้นดีกว่าการทำเช่นนั้นและไม่กระทำตาม บริบทที่ใหญ่กว่าก็คือการระมัดระวังสิ่งที่เรากล่าว คำพูดต่างๆมีความหมายหลายอย่างจริงๆ

6 อย่าให้ปากของเจ้าเป็นเหตุนำตัวเจ้าให้กระทำผิดไป และอย่าพูดต่อหน้าทูตสวรรค์ว่านี่แหละเป็นความพลั้งเผลอ เหตุไฉนจะให้พระเจ้าทรงพิโรธเพราะเสียงพูดของเจ้า แล้วเลยทรงทำลายการงานแห่งน้ำมือของเจ้าเสียเล่า คำแนะนำเพิ่มเติมถูกให้ไว้เกี่ยวกับการใช้ปากของเรา

อย่างโง่เขลา เมื่อเราให้คำสัญญาหนึ่งต่อพระเจ้า เราจะกล่าวแก่พระองค์หรือแก่ทูตสวรรค์ที่หลังไม่ได้ว่า “ข้าพเจ้าได้ทำผิดไปแล้ว” จงระวังเถิดดีกว่าพระเจ้าจะทรงกริ้วเพราะการใช้ปากอย่างโง่เขลาของเรา

7 เพราะว่าเมื่อฝันมากและคำพูดมาก ก็มีนิมิตต่างๆด้วย แต่เจ้าจงยำเกรงพระเจ้าเถิด เหมือนกับที่ความฝันต่างๆปกติแล้วมีลักษณะสลับซับซ้อนและبابอ คำพูดมากมายก็เป็นเช่นเดียวกัน ทั้งสองอย่างว่างเปล่าเหมือนกัน คำแนะนำของซาโลมอนก็คือ จงมีความยำเกรงพระเจ้ามากกว่าที่จะให้คำสัญญาพล่อยๆต่อพระองค์

ปญจ 5:8-9 ถ้าเจ้าเห็นคนจนในเมืองถูกข่มเหงก็ดี เห็นความยุติธรรมและความเที่ยงธรรมเอาไปเสียก็ดี เจ้าอย่าประหลาดใจในเรื่องนั้น ด้วยว่ามีเจ้าหน้าที่คอยจับตาเจ้าหน้าที่อยู่ แล้วยังมีผู้สูงกว่าอีกชั้นหนึ่งจับตาคอยเหนือพวกเขาทั้งสิ้น ซาโลมอนแนะนำว่าอย่าเอาเรื่องความยุติธรรมต่างๆมาจัดการด้วยตัวเอง มีพระองค์ผู้หนึ่งที่สูงส่งกว่ากษัตริย์แห่งโลกนี้ ผู้ทรงเห็นและเฝ้าดูอยู่ พระเจ้าทรงอยู่สูงกว่ารัฐบาลมนุษย์ใดๆอย่างแน่นอน

9 ยิ่งกว่านั้นอีก ผลประโยชน์แห่งแผ่นดินโลก ก็อยู่ที่เขาเหล่านั้นทั้งหมด กษัตริย์เองก็ได้รับรางวัลเลี้ยงดูจากไร่นา ซาโลมอนพิจารณาว่าผลประโยชน์ต่างๆแห่งแผ่นดินโลกเป็นของคนทั้งปวงไม่ว่ารวยหรือจน แม้แต่กษัตริย์ก็ได้รับการเลี้ยงดูจากไร่นา

ปญจ 5:10-15 คราวนี้ซาโลมอนหันไปกล่าวถึงอนิจจังของความมั่งคั่ง คนรักเงินย่อมไม่อึดเงิน และคนรักสมบัติไม่รู้จักอิมกำไร นี่ก็นิมิตด้วย การรักเงินไม่นำความพึงพอใจมาให้ แม้ยามที่ความมั่งมีเพิ่มพูนขึ้นก็ยังไม่มีความพึงพอใจอยู่ดี มันเป็นอนิจจังมากกว่าเดิม

11 เมื่อของดีเพิ่มพูนขึ้น คนกินก็มีค้ำคั่งขึ้น คนที่เป็นเจ้าของทรัพย์จะได้ประโยชน์อะไร นอกจากจะได้ชมเล่นเป็นขวัญตาเท่านั้น เรื่องเย้ยหยันของความมั่งคั่งก็คือว่าเมื่อมันมา คนเหล่านั้นที่มาถ่ายเทมันออกไปก็มาด้วย ไม่มีประโยชน์ที่แท้จริงแก่เจ้าของความมั่งคั่งนั้นนอกจากการได้รู้ว่าเขาได้มันมา มันถูกระบายออกไปในเวลาไม่นาน

ความจริงหนึ่งเกี่ยวกับชีวิตถูกนำเสนอ 12 การหลับของกรรมกรก็ผาสุก ไม่ว่าเขาจะได้กินน้อยหรือได้กินมาก แต่ความอึดท้องของคนมั่งมีก็ไม่ช่วยเขาให้หลับ คนที่หาเลี้ยงชีพโดยใช้แรงงานของตนปกติแล้วก็นอนหลับสบาย อย่างไรก็ตามคนรวยมักนอนไม่หลับตอนกลางคืนพร้อมกับความกังวลและความกระวนกระวายต่าง ๆ นานา ใครดีกว่ากันเล่า ความมั่งคั่งเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของความว่างเปล่าและความทุกข์หนักในชีวิตมากกว่าเดิม

13 ยังมีสิ่งสามานย์อันน่าสลดใจอีกอย่างหนึ่งที่ข้าพเจ้าเห็นภายใต้ดวงอาทิตย์ คือทรัพย์สมบัติที่เจ้าของได้เก็บไว้จนเกิดเป็นภัยแก่ตน ความมั่งคั่งกลายเป็นคำสาปแช่งบ่อยๆ ในฐานะคนรวยคนหนึ่ง ซาโลมอนเห็นความจริงข้อนี้ว่าเป็นความชั่วร้ายยิ่งนัก สำหรับคนเหล่านั้นที่มีฐานะยากจน มันอาจเป็นการแก้แค้นอันแสนหวาน ประเด็นสำคัญกว่าก็คือว่าการตั้งสมความมั่งคั่งไว้เป็นอนิจจัง

14 และทรัพย์สมบัตินั้นสูญเสียบ้างโดยเรื่องยากลำบากอันชั่วร้าย และเขาให้กำเนิดบุตรชายคนหนึ่ง แต่ไม่มีอะไรในมือเขา คนมั่งมีคนหนึ่งอาจมีบุตรชายคนหนึ่งแต่ในขณะเดียวกันก็สูญเสียความมั่งคั่งของตนไป บุตรชายของเขาจึงเกิดมาโดยไม่มีมรดกจากบิดาของตน

15 เขาได้หลุดมาจากกรรมมารดาฉันใด เขาจะกลับไปอย่างเปลือยเปล่าเช่นเดียวกับที่เขามาฉันนั้น และเขาจะเอาอะไรซึ่งเป็นผลจากหยาดเหงื่อแรงงานของเขาติดมือไปไม่ได้เลย เราอาจเข้าใจว่านี่หมายถึงคนรวยคนนั้นหรือหมายถึงบุตรชายของเขาก็ได้ ความมั่งคั่งเป็นสิ่งไม่จีรังมันอยู่ที่นั่นเพียงชั่วคราวแล้วก็จากไป นอกจากนี้หากมีความแน่นอนหนึ่งของชีวิต มันก็คือว่าทรัพย์สินเงินทองของชีวิตนี้ไม่อาจถูกโอนย้ายไปยังชีวิตถัดไปได้เลย เราเกิดมาตัวเปล่าและจะกลับไปหาพระเจ้าในแบบเดียวกัน

ปณฺจ 5:16-17 นี่เป็นสิ่งสามานย์อันน่าสลดใจอีก คือเขาได้เกิดมาอย่างไรเขาก็ต้องไปอย่างนั้น เขาจะได้ประโยชน์อะไรเล่าที่เขาได้ลงแรงเพื่อลมแล้ง มุมมองแบบมนุษย์ของสติปัญญาของซาโลมอนปรากฏชัดเจน เท่าที่เขาทราบ เราเข้ามาในโลกนี้ตัวเปล่าและเราจะจากโลกนี้ไปในแบบเดียวกัน การทำงานเพื่อผลกำไรเป็นเหมือนการทำงานเพื่อลม – ไม่จีรัง อย่างไรก็ตาม

ก็ตาม ซาโลมอนไม่ได้พิจารณาเรื่องที่ว่าประชาชนของพระเจ้าสามารถตั้งสมทรัพย์สมบัติมหาศาลไว้ในสวรรค์โดยการรับใช้พระเจ้าในชีวิตนี้

17 อนึ่งเขาได้รับประทานอยู่ในความมั่งคั่งตลอดปีเดือนของเขา เขามีความทุกข์อย่างสาหัส และมีโทโสพร้อมกับความเจ็บไข้ มีความสิ้นหวังอยู่ในสติปัญญาแบบมนุษย์ จิตวิทยาสมัยใหม่นั้นวางเปล่า สิ่งที่ยืนยันหนักยิ่งกว่าเดิมก็คือว่า ซาโลมอนหมายเหตุว่าคนรวยในชีวิตนี้เผชิญแต่ความมืด ความเศร้าโศกและความเจ็บไข้

ปญจ 5:18-20 ซาโลมอนจึงได้ข้อสรุปอีกประการของสติปัญญาแบบมนุษย์ ดูเถิด ที่ข้าพเจ้าเห็นดีและสมควร คือให้กินและดื่ม กับปรีดาในผลดีแห่งบรรดากิจการของคนที่ตนกระทำภายใต้ดวงอาทิตย์ ตลอดปีเดือนแห่งชีวิตของตนที่พระเจ้าทรงประทานแก่ตน เพราะการนี้แหละเป็นส่วนของตน เท่าที่ซาโลมอนทราบ มนุษยชาติจึงควรกิน ดื่มและสนุกกับชีวิตให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ชีวิตมีเพียงเท่านี้และนี่คือทั้งหมดที่เขาคาดหวังได้ แน่แน่นอนว่าเป็นสติปัญญาของคนๆหนึ่งที่กลับสัตย์และทำตามเนื้อหนังซึ่งคล้ายกับสติปัญญาของมนุษย์ธรรมดาที่ไม่รอด

19 อนึ่งทุกคนที่พระเจ้าทรงประทานทรัพย์สมบัติและความมั่งคั่งให้ ก็ได้ทรงโปรดให้มีอำนาจรับประทานของเหล่านั้น ได้รับส่วนของตน และยินดีปรีดาในงานของตนได้ นี่แหละเป็นของประทานจากพระเจ้า สำหรับคนเหล่านั้นที่โชคดีพอที่จะสนุกกับเงินทองและความมั่งคั่ง พวกเขาควรตระหนักว่ามันเป็นของประทานอย่างหนึ่งจากพระเจ้า

20 เขาจะได้อะไรไม่ต้องนึกถึงปีเดือนแห่งชีวิตของตนมาก เพราะพระเจ้าทรงตอบเขาในสิ่งที่ให้ใจเขาปิติยินดี แม้แต่สำหรับคนรวยคนนั้น ชีวิตก็ผ่านพ้นไปอย่างรวดเร็ว ความหมายโดยนัยที่ยิ่งใหญ่กว่าก็คือว่าพระเจ้าทรงอวยพรบางคนให้มีความชื่นชมยินดีและทรัพย์สินเงินทองและคนอื่นๆไม่ได้โชคดีขนาดนั้น นั่นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามพระคัมภีร์เลยแม้แต่นิดเดียว ซาโลมอนบอกเป็นนัยว่าพระเจ้าทรงเอาแต่ใจในการอวยพรบางคนให้มีความมั่งคั่งและคนอื่นๆมีความยากจน ประเด็นของซาโลมอน (จากสติปัญญาแบบมนุษย์ของเขา) ก็คือ ดังนั้นจึงสนุกกับส่วน

ในชีวิตของคุณไม่ว่ามันจะเป็นอะไรก็ตาม มันมากกว่าสำหรับบางคนและน้อยกว่าสำหรับคนอื่น ๆ ชีวิตเป็นเพียงเกมๆหนึ่งแห่งความบังเอิญ – ตามมุมมองแบบกลับสัจย์ของซาโลมอน

ภาพรวมของปัญญาจารย์ 6: มุมมองแบบหคหู่ของชายคนหนึ่งที่ยืมเส้ร่า ทำตามเนื้อหนังและกลับสัจย์ดำเนินต่อไป ในบทนี้ซาโลมอนกล่าวถึงอนิจจังของความมั่งคั่ง ครอบครัวย และแม้แต่ชีวิตที่ยืนยาว เขาพรรณนาต่อไปถึงสิ่งที่เขามองว่าเป็นความเปล่าประโยชน์ของสิ่งใดก็ตาม

ปญจ 6:1-2 มีสิ่งสามานย์อย่างหนึ่งที่ข้าพเจ้าเห็นภายใต้ดวงอาทิตย์ และสิ่งนั้นหนักแก่นุษย์ 2 คือมนุษย์คนใดที่พระเจ้าทรงประทานทรัพย์สมบัติ ความมั่งคั่งและยศฐาบรรดาศักดิ์ให้ จนสิ่งใดๆที่เขาปรารถนาสำหรับตัว จิตใจเขาก็มีครบไม่ขาดเลย แต่พระเจ้ามิได้ทรงโปรดให้เขามีอำนาจรับประทานสิ่งนั้นได้ คนนอกบ้านนอกเมืองกลับรับประทานสิ่งนั้น นี้ก็อนิจจัง และเป็นความทุกข์ใจอย่างร้ายแรง นี่เป็นครั้งที่สิบเจ็ดในยี่สิบเจ็ดครั้งที่ซาโลมอนพูดถึงสิ่งที่เขาได้เห็น “ภายใต้ดวงอาทิตย์” ในกรณีนี้มันเป็น *ความชั่วร้าย*อย่างหนึ่งในการประเมินของเขา เขาบ่นเกี่ยวกับชายคนหนึ่งซึ่งพระเจ้าได้ประทานความมั่งคั่งและเกียรติยศให้แล้ว กระนั้นเขาก็ไม่สามารถผลิตผลิตกับมันได้ นี่บอกเป็นนัยว่าเขาตายก่อนวัยอันควร หรือเป็นคนน่าสงสารในความมั่งมีของเขา หรือใครบางคนก็แข็งแรงกว่าเขามาชิงเอาความมั่งคั่งของเขาไป เห็นได้ค่อนข้างชัดเจนว่าซาโลมอนกำลังพูดถึงตัวเองอยู่ พระเจ้าได้ประทานความมั่งคั่งและเกียรติยศใหญ่โตแก่เขาแล้ว กระนั้นเขาก็เป็นคนน่าสมเพชยิ่งนัก คนมั่งมีเป็นเช่นนี้บ่อยๆ พวกเขา มีความมั่งคั่ง แต่ไม่ผลิตผลิตกับมัน พวกเขาไม่ได้มีความสุขมากไปกว่าคนจนเลย

ปญจ 6:3-4 แม้ว่ามนุษย์คนใดมีบุตรสักร้อยคน และมีอายุอยู่หลายปี จนปีเดือนของเขาก็มากมาย แต่จิตใจของเขาหาได้อิมด้วยของดีไม่ ยิ่งกว่านั้นอีก เขาไม่มีงานฝังศพของตนด้วย ข้าพเจ้าว่าบุตรที่เกิดมาแต่สังเสียดยิ่งดีกว่าคนนั้น คราวนี้ซาโลมอนเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับชายคนหนึ่งที่มีครอบครัวใหญ่และชีวิตยืนยาว (เขาอาจกำลังพูดถึงสถานะที่น่าเวทนาของตัว

เองก็ได้) กระนั้นหากชายคนดังกล่าวมีจิตใจที่ว่างเปล่าและไม่มิงานฝั่งศพของตนอย่างเหมาะสม (ต.ย. นางเยเซเบล, เยโฮยาคิม และคนอื่นๆ) ซาโลมอนก็เสนอแนะว่าคนๆนั้นเกิดมาแห่งเสียเลย ยังดีกว่า เห็นได้ชัดถึงความหมดหวังและความสิ้นหวังในมุมมองของซาโลมอน มุมมองของคนที่อยู่ห่างไกลจากพระเจ้าก็เป็นเช่นนั้นบ่อยๆ

4 เพราะเด็กนั้นเกิดมานิจจังและตายไปในความมืด และชื่อของเขาถูกปิดไว้ในความมืด ซาโลมอนมองชีวิตเองว่าว่างเปล่า การเกิดมาไม่ได้มีอะไรดีเลย ความตายก็มีดีมืด และชื่อของคนๆหนึ่งก็ถูกลืมไปในไม่ช้า มุมมองชีวิตแบบหดหู่เช่นนั้นเป็นของซาโลมอนในสภาพที่กลับสัจย์ของเขา

ปญจ 6:5-6 ยิ่งกว่านั้นอีก ยังไม่ทันเห็นตะวันหรือยังไม่ทันรู้เรื่องราวอะไร เด็กคนนี้มีความสุขยิ่งกว่าผู้ใหญ่เสียอีก นี่หมายถึงคนๆหนึ่งที่เกิดมาแห่ง (ซึ่งถูกพูดถึงในข้อ 3) คนที่เกิดมาแห่งเลยก็คงไม่รู้อะไรเกี่ยวกับชีวิต

6 เออ แม้ว่าเรามีชีวิตอยู่พันปีทวีอีกเท่าตัว แต่ไม่เห็นของดีอะไร ทุกคนมิได้ลงไปทีเดียวกันหมดดอกหรือ จากนั้นซาโลมอนเสนอสิ่งตรงข้ามสุดขั้วอีกด้าน เขาพูดถึงคนๆหนึ่งที่มีชีวิตอยู่ถึงหนึ่งพันปี จากนั้นก็เพิ่มอีกเท่าตัว กระนั้นเท่าที่เขาทราบไม่มีอะไรดีเลยในการนั้นด้วย คนที่มีชีวิตยืนยาวสุดท้ายแล้วก็จะไปยังที่ๆเดียวกับคนที่เกิดมาแห่ง เห็นได้ชัดถึงความสิ้นหวังและความเปล่าประโยชน์ของชีวิต ซาโลมอนมีหมดทุกสิ่งแล้ว กระนั้นเขาก็ไม่มีอะไรเลย คนเหล่านั้นที่อยู่ห่างไกลจากพระเจ้าก็เป็นเช่นนั้นบ่อยๆ พวกเขาอาจเจริญรุ่งเรืองแบบภายนอก แต่พวกเขาก็ว่างเปล่าอยู่ภายใน

ปญจ 6:7-8 บรรดาการงานของมนุษย์ก็เพื่อปากของเขา แต่ถึงกระนั้นเขาก็ไม่รู้จักอิ่ม คราวนี้ซาโลมอนพูดถึงมุมมองของตนเกี่ยวกับการทำงาน เท่าที่เขาทราบมันไม่มีค่ามากนัก มนุษยชาติทำงานเพื่อที่จะหาเลี้ยงปากท้องของตนเท่านั้น และความหิวของเขาก็ไม่ได้รับการเติมเต็ม เห็นได้ชัดถึงการคิดในแง่ร้ายและความหดหู่ของคนๆหนึ่งที่ใช้ชีวิตอยู่นอกน้ำพระทัยพระเจ้า ชีวิตย่อมไม่มีความหมาย

8 ด้วยว่าคนมีสติปัญญาได้เปรียบอะไรกว่าคนเขลาเล่า หรือคนยากจนที่รู้จักประพฤติตัว อยู่ต่อหน้าคนที่มีชีวิตก็ได้เปรียบอะไร เท่าที่ซาโลมอนทราบ คนมีปัญญาก็ไม่ได้มีอะไรดีไปกว่า คนโง่ คนยากจนผลิตเพลินกับอะไรที่ใครๆ ไม่ได้ผลิตเพลิน ซาโลมอนไม่เห็นข้อดีอะไรเลยในชีวิต

ปญจ 6:9-10 เห็นแล้วกับนัยน์ตาที่ดีกว่าความปรารถนาที่ตระเวนไป นี่ก็เป็น ความว่างเปล่าและความวุ่นวายใจด้วย บางครั้งมุมมองที่บิดเบือนของซาโลมอนก็นำเสนอความจริงอยู่บ้าง ความคิดตรงนี้ก็คือว่า ปัจจุบันย่อมดีกว่าการโหยหาบางสิ่งที่เราไม่มี กระนั้นสำหรับ ซาโลมอนแล้ว ความจริงที่คิดค้นเช่นนั้นเป็นอนิจจังและเป็นความวุ่นวายใจ เขาน่าสังเวชใน สภาพที่กลับสัจย์ของตนและคิดเอาเองว่าแม้แต่การโหยหาบางสิ่งที่ดีกว่าก็เปล่าประโยชน์

10 สิ่งใดซึ่งมีอยู่เดี๋ยวนี้ เขาได้ใช้ชื่อเรียกสิ่งนั้นนานมาแล้ว และก็ทราบกันแล้วว่ามนุษย์ คืออะไร และเขาไม่อาจโต้เถียงกับพระองค์ผู้ทรงฤทธิ์เดชะกว่าตนได้ ซาโลมอนกล่าวย้อนถึง หัวข้อก่อนหน้านั้นที่ว่าไม่มีอะไรใหม่ภายใต้ดวงอาทิตย์ อาดัมตั้งชื่อสิ่งมีชีวิตทั้งปวงที่ถูกเนรมิต สร้างแล้ว คำที่แปลว่า **มนุษย์ (อาดัม)** ก็เป็นชื่อของอาดัมด้วย ในทางกลับกันไม่มีผู้ใดสามารถ เอาชนะคู่ต่อสู้ที่แข็งแกร่งกว่าตนได้ ซาโลมอนอาจหมายถึงพระเจ้า มุมมองชีวิตของเขาช่างหดหู่ เสียจริง ในด้านหนึ่งไม่มีสิ่งใดที่อาดัมมนุษย์คนแรกไม่ทราบอยู่ก่อนแล้ว ในอีกด้านหนึ่งใครจะ เอาชนะพระองค์ผู้ทรงมหิทธิฤทธิ์ได้ ซาโลมอนเจอปัญหาใหญ่จริงๆ

ปญจ 6:11-12 ยังมีสิ่งของมากที่ยังอนิจจังมากแล้วจะเป็นประโยชน์อะไรแก่ มนุษย์เล่า มุมมองของซาโลมอนก็คือว่าสิ่งต่างๆมากมายนั้นเปล่าประโยชน์ มนุษย์ดีกว่าได้ อย่างไร

12 ใครคนไหนรู้ว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ดีสำหรับมนุษย์ในชีวิตนี้ คือในระยะวันเดือนปีทั้งหลาย แห่งชีวิตอันเหลวๆของคนที่ได้เสียไปดุจดั่งเงาเล่า หรือใครผู้ใดอาจบอกกับมนุษย์ได้ว่า สิ่งนี้สิ่ง นั้นจะเกิดขึ้นภายหลังคนที่ภายใต้ดวงอาทิตย์ ซาโลมอนปิดท้ายบทนี้ด้วยข้อสรุปที่ว่าชีวิตนั้น

ว่างเปล่า มันไม่คุ้มค่ากับการมีชีวิตอยู่เลย ใครรู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นหลังจากที่ชีวิตของคนเราสิ้นสุดลงแล้ว มุมมองของคนๆหนึ่งที่อยู่ห่างไกลจากพระเจ้าก็หดหู่ ท้อแท้และว่างเปล่าเช่นนั้น

ภาพรวมของปัญญาจารย์ 7: ซาโลมอนพร่ำต่อไปเกี่ยวกับความสิ้นหวังของชีวิต (เท่าที่เขาทราบดี) อย่างไรก็ตามในบทนี้ เขากล่าวถึงคำกล่าวที่เป็นภายิตหลายประการ ซึ่งแม้บางอันถูกเขียนจากมุมมองที่ชวนหดหู่ก็ยังเป็นความจริงอยู่ดี แม้กลับสัจย์และอยู่ห่างไกลจากพระเจ้า ซาโลมอนก็ระลึกถึงสมัยที่พระเจ้าทรงถ่ายทอดสติปัญญาที่แท้จริงแก่เขา

ปญจ 7:1-6 ในหกข้อแรกของบทนี้ ซาโลมอนกล่าวคำภายิตต่างๆที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิต ชื่อเสียงดีก็ประเสริฐกว่าน้ำมันหอมอย่างวิเศษ และวันตายก็ดีกว่าวันเกิด แม้ที่เดียวว่าคำพูดแรกเป็นความจริง ชื่อเสียงของคนๆหนึ่งย่อมมีค่ามาก อย่างไรก็ตาม มุมมองแง่ร้ายของซาโลมอนก็รู้ว่ไหลออกมาเหมือนเดิมเมื่อเขาอ้างว่าวันแห่งความตายก็ดีกว่าวันเกิดของคนๆนั้น ซาโลมอนรู้สึกหดหู่จนถึงขนาดที่ว่าเขาตั้งตาคอยความตาย ความบาปย่อมนำมาซึ่งความสิ้นหวังและความหมดหวัง

2 ไปยังเรือนที่มีการไว้ทุกข์ก็ดีกว่าไปยังเรือนที่มีการเลี้ยงกัน เพราะนั่นเป็นวารสุดท้ายของมนุษย์ทั้งปวง และผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่จะเอาเหตุการณ์นั้นใส่ไว้ในใจ ในสภาพที่หดหู่ของเขา ซาโลมอนเสนอแนะว่างานศพก็ดีกว่างานวิวาห์ มุมมองของเขาก็คือว่าความตายเป็นสิ่งที่เลียดไม่ได้ ดังนั้นให้เราตายกันดีกว่า งานศพมีจุดประสงค์เพื่อนเตือนใจคนเป็นถึงการไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ของความตาย ช่างเป็นมุมมองที่หดหู่จริงๆ! กระนั้นการกลับสัจย์ของซาโลมอนก็พาเขาไปสู่จุดนั้น

3 ความโศกเศร้าก็ดีกว่าการหัวเราะ เพราะความเศร้าหมองของใบหน้าก็ทำให้จิตใจดีขึ้นได้ สำหรับวิธีคิดแบบบิดเบือนของซาโลมอน ความโศกเศร้าก็ดีกว่าความชื่นชมยินดี เขาคิดว่ามุมมองดังกล่าวช่วยคนเราให้รับมือกับความป็นจริงได้

4 จิตใจของคนที่มีสติปัญญาย่อมอยู่ในเรือนที่มีความโศกเศร้า แต่จิตใจของคนเขลาอย่อมอยู่ในเรือนที่มีการสนุกสนาน ซาโลมอนเข้าใจถูกต้องนี้ มีสติปัญญาในการ ไปงานศพและแสดงความเสียใจ ขณะที่คน โง่กินเลี้ยงรื่นเริงต่อไป

5 พังคำตำหนิของคนที่มีสติปัญญาดีกว่าให้คนฟังเพลงของคนเขลา ซาโลมอนพูดถูกอีกครั้ง คำว่ากล่าวสั่งสอนจากคนมีปัญญาเป็นสิ่งที่ดี อย่างไรก็ตามคน โง่สนุกกับความลุ่มหลงในความบันเทิงต่อไป ดู สุภาษิต 13:18 และ 15:31-32 เช่นกัน

6 มีเสียงแตกของเรือพืชมออยู่ใต้หม้ออันใด เสียงหัวเราะของคนเขลาที่ฉันทันนี้ ก็อนิจจังด้วย บริบทที่เกี่ยวข้องกับวลีสุดท้ายของข้อที่แล้วเหมือนเดิม คน โง่กินเลี้ยงรื่นเริงและหัวเราะเหมือนไฟปะทุ กระนั้นมิวาระหนึ่งสำหรับการ ไว้ทุกข์และการแสดงความเสียใจอันเหมาะสม คน โง่จำนวนมากมุ่งที่จะปิดบังและเคลือบคลุมความเป็นจริงเรื่องความตายโดยการกินเลี้ยงสนุกสนาน ซาโลมอนพูดถูกที่ว่าพฤติกรรมดังกล่าวเป็นอนิจจัง – ว่างเปล่า

ปัญญา 7:7-10 คำแนะนำแบบหตุของซาโลมอนดำเนินต่อไป **แท้จริงการบีบบังคับกระทำให้ผู้มีสติปัญญาโง่ไป และสิ้นบนก็กระทำให้ความเข้าใจเสียไป** จากมุมมองของซาโลมอน การบีบบังคับ (นั่นคือ ความทุกข์ลำบากต่างๆ) อาจทำให้คนเราเป็นบ้าได้ ในทางกลับกันสิ้นบนย่อมบิดเบือนการพิพากษาที่ดี

8 เบื้องปลายแห่งสิ่งใดๆก็ดีกว่าเบื้องต้นแห่งสิ่งนั้นๆ แม้มุมมองของเขาเป็นแบบเนื้อหนัง ประสบการณ์ของมนุษย์ก็ยังสามารถสอนว่าเบื้องปลายของสิ่งๆหนึ่งปกติแล้วก็ดีกว่าเบื้องต้นของมัน การโตเป็นผู้ใหญ่ย่อมดีกว่าการปฏิสนธิ และแท้จริงแล้ว **มีใจอดกลั้นก็ดีกว่ามีใจหังการ** ดู สุภาษิต 14:29

อีกครั้งที่ซาโลมอนเข้าใจถูกต้อง **9 อย่าให้ใจของเจ้าโกรธเร็ว เพราะความโกรธมีประจำอยู่ในทรวงอกของคนเขลา** เขาระลึกถึงสติปัญญาที่แท้จริงบางประการจากสมัยที่เขาดำเนินกับพระเจ้า ดู สุภาษิต 14:17 และ 16:32

10 อย่าว่า "อะไรหนอเป็นเหตุให้กาลก่อนดีกว่ากาลบัดนี้" เพราะที่เจ้าโศกยามนั้นไม่ได้
ถามด้วยสติปัญญา ซาโลมอนจริงๆแล้วให้คำแนะนำว่า 'อย่าคิดว่าวันชื่นคืนสุขในสมัยเก่าๆดี
กว่าวันนี้ เพราะว่าการทำเช่นนั้น คนๆนั้นก็เปิดเผยว่าเขาไม่รู้ว่าตัวเองกำลังพูดเรื่องอะไรอยู่'
คำแนะนำนี้ถูกต้อง แต่มันแตกออกมาจากประสบการณ์ของมนุษย์ แม้แต่ชาวโลกก็สามารถ
กล่าวถ้อยคำที่มีปัญญาแบบนั้นได้

ปัญญา 7:11-14 คราวนี้ซาโลมอนเปลี่ยนไปกล่าวถึงตัวสติปัญญาเองบ้าง อีกครั้ง
ที่เขาเสนอคำพูดที่เป็นจริงหลายประการ แม้แต่ผู้คนที่อยู่ห่างไกลจากพระเจาก็หาสติปัญญาพบ
จากประสบการณ์ต่างๆของชีวิต นั่นคือสติปัญญาแบบที่ถูกพบด้านล่างนี้ **สติปัญญาประกอบด้วย**
มรดกก็เป็นของดี การนั้นเป็นประโยชน์แก่คนที่ได้เห็นดวงตะวัน สามัญสำนึกย่อมบ่งชี้ว่าการ
จัดการมรดกด้วยสติปัญญานั้นดีและเป็นประโยชน์

12 เงินเป็นเครื่องป้องกันฉันใด สติปัญญาก็เป็นเครื่องป้องกันฉันนั้น และผลประโยชน์
ของความรู้คือสติปัญญาช่วยรักษาชีวิตของผู้ที่มีสติปัญญานั้น ซาโลมอนหมายเหตุว่าสติ
ปัญญาสามารถนำการปกป้องและเงินทองมาให้ได้ อยากรู้ก็ตาม สติปัญญาช่วยดีกว่าเพราะว่า
มันให้ชีวิตแก่คนเหล่านั้นที่มีมัน คำที่แปลว่า **ความรู้ (ดาห์ฮัธ)** มีความหมายได้ด้ว่าสติปัญญา

13 จงพิจารณาพระราชกิจของพระเจ้า สิ่งใดๆที่พระองค์ทรงกระทำให้คดอยู่แล้ว ใครจะ
เหยียดสิ่งนั้นๆให้ตรงได้เล่า อีกครั้งที่ซาโลมอนพูดถูก พระเจ้าได้ทรงสร้างงูใหญ่และคลื่นแห่ง
ท้องทะเล ใครจะทำให้พวกมันตรงได้เล่า

14 ในวันแห่งความเจริญก็จงชื่นชมยินดี แต่ในวันแห่งความทุกข์ยากก็จงพิจารณา
พระเจ้าทรงบันดาลให้มีทั้งสองอย่าง เพื่อมนุษย์จะไม่ค้นได้ว่าเมื่อเขาล่วงไปแล้วจะมีอะไรมา
มันง่ายที่จะชื่นชมยินดีในช่วงเวลาที่มีความสุข อยากรู้ก็ตามเมื่อความทุกข์ลำบากผ่านเข้ามา เรา
ก็ควรถูกคิดและพิจารณาว่าพระเจ้าทรงยอมให้ทั้งสองอย่างเกิดขึ้น คำแนะนำของซาโลมอนก็คือ
จงรับเอาสิ่งที่ดีพร้อมกับสิ่งที่เลว อีกครั้งที่สติปัญญาแบบมนุษย์ถูกกล่าวถึงตรงนี้ – นั่นแหละ
ชีวิต

ปณฺจ 7:15-18 ข้าพเจ้าเห็นถึงเหล่านี้ทั้งสิ้นในชีวิตอนิจจังของข้าพเจ้า คือคนชอบธรรมพินาศในความชอบธรรมของตัวเอง และมีคนชั่วร้ายมีชีวิตยืนยาวในการกระทำชั่ว ซาโลมอนมองชีวิตอีกครั้งจากมุมมองแบบมนุษย์ที่กลับสัถย์ คนชอบธรรมพินาศไปและคนชั่วเจริญรุ่งเรือง ข้อสรุปตามเนื้อหาของเขาอยู่ในหลายข้อถัดไปนี้

ดังนั้น **16** อย่าเป็นคนชอบธรรมเกินไป และอย่าฉลาดเกินตัว เหตุใดเจ้าจะทำตัวให้พินาศเสียเล่า หากคนชอบธรรมตายก่อนวัยอันควร แล้วทำไมต้องกังวลเกี่ยวกับการเป็นคนชอบธรรมเกินไปหรือเป็นคนมีปัญหาเกินพอดีด้วยเล่า ข้อสรุปโดยนัยของซาโลมอนก็คือ ‘แล้วจะมีประโยชน์อะไร’

17 อย่าชั่วมากนัก หรืออย่าเป็นคนเขลา ทำไมเจ้าจะไปตายเสียก่อนถึงวาระของเจ้าเล่า ข้อสรุปแบบมนุษย์ปรากฏให้เห็นมากยิ่งขึ้น จงทำทุกสิ่งแบบพอดีๆ สติปัญญานิดหน่อยและความบาปเล็กน้อยย่อมไม่เป็นไร จงสนุกกับชีวิตก่อนคุณตายก่อนวัยอันควร อีกครั้งที่สติปัญญาของชายคนหนึ่งที่กลับสัถย์ปรากฏให้เห็น

18 ก็คืออยู่แล้วที่เจ้าจะยึดถือสิ่งเหล่านี้ไว้ เออ เจ้าอย่าแบมือปล่อยสิ่งนั้นให้หลุดลอยเสียทีเดียว เพราะว่าผู้ที่เกรงกลัวพระเจ้าจะพ้นจากบรรดาสิ่งที่กล่าวมานี้ ความคิดตรงนี้ก็ถือว่าเป็นการดีที่เราจะรับเอาคำแนะนำนี้ไว้และไม่ถอนตัวไปเสียจากมัน หากเราเกรงกลัวพระเจ้า เราก็จะได้รับการละเว้นเสียจากความชอบธรรมมากเกินไปหรือสติปัญญามากเกินไป อีกครั้งที่ซาโลมอนเกือบพุดถูก

ปณฺจ 7:19-22 เขากลับมาพุดถึงสติปัญญาโดยตรงอีกครั้ง สติปัญญาเป็นกำลังแก่คนฉลาดดีกว่าผู้มีอำนาจใหญ่โตสิบคนที่อยู่ในเมือง อีกครั้งที่ซาโลมอนหมายเหตุความจริงประการหนึ่ง สติปัญญาย่อมดีกว่าการใช้กำลัง

20 แน่ทีเดียวไม่มีคนชอบธรรมสักคนเดียวบนแผ่นดินโลก ที่ได้ประพาศลิ้นแต่ความดีและไม่กระทำบาปเลย ประเด็นของซาโลมอนก็คือว่า แม้สติปัญญาจะมีประโยชน์และคุ้มครองคน

ดี กระนั้นไม่มีใครที่มีสติปัญญาจนถึงขนาดใช้ชีวิตโดยไม่กระทำบาปเลย อีกครั้งที่ซาโลมอนพูดถูก

21 อย่าสนใจฟังบรรดาถ้อยคำที่ใครๆกล่าว เกรงว่าเจ้าจะได้ยินทาสของเจ้าแข่งด่าตัวเจ้า
22 ด้วยว่าเจ้าก็แจ่มอยู่กับใจของเจ้าเองหลายครั้งหลายหนแล้วว่า ตัวเจ้าเองได้แข่งด่าคนอื่น
เหมือนกัน อีกครั้งที่ซาโลมอนเสนอคำแนะนำที่ถูกต้อง ทุกคนไม่ว่าจะเร็วหรือช้าย่อมกล่าวคำ
พูดแง่ลบซึ่งไม่ควรถูกถือเป็นเรื่องจริงจัง คำแนะนำของเขาก็คือ ไม่ต้องไปสนใจคำพูดที่บังเอิญ
ได้ยินมา คำแข่งด่าตรงนี้ไม่จำเป็นต้องบอกเป็นนัยถึงคำพูดที่หยาบคาย แต่หมายถึงคำพูดวิพากษ์
วิจารณ์หรือลบหลู่ดูหมิ่น คำแนะนำที่ถูกให้ไว้ก็คือ อย่าไปคิดมากเรื่องความคิดเห็นต่างๆที่ใคร
บางคนพูดเกี่ยวกับตัวคุณ ปกติแล้วพวกมันเป็นเพียงไอน้ำที่ระบายนอกมา

ปฐม 7:23-26 บรรดาข้อความเหล่านี้ข้าพเจ้าได้ชันสูตรดูด้วยใช้สติปัญญาแล้ว
ข้าพเจ้าว่า "ข้าพเจ้าจะได้ปัญญา" แต่ปัญญานั้นกลับอยู่ห่างไกลจากข้าพเจ้า 24 สิ่งที่อยู่ไกลและ
ลึกลับเหลือเกิน ใครผู้ใดจะค้นออกมาได้ ความหมายก็คือว่า 'สิ่งทั้งปวงนี้ข้าพเจ้าได้พยายามที่จะ
ทำโดยใช้สติปัญญา' ซาโลมอนพยายามที่จะไล่ตามวิถีแห่งสติปัญญา กระนั้นเขาก็หามันไม่พบ
เมื่อผู้ใดอยู่ห่างไกลจากพระเจ้า สติปัญญาที่แท้จริงก็อยู่ห่างไกลเช่นกัน สำหรับคนเช่นนั้น สติ
ปัญญาที่แท้จริงก็หนีหายไป

25 ใจข้าพเจ้าหวนกลับมาเรียนรู้และเสาะกับแสวงหาสติปัญญา และมูลเหตุของสิ่งต่างๆ
เพื่อให้รู้ความชั่วร้ายแห่งความเขลา คือความเขลาและความบ้าบอ แม้กระนั้น ซาโลมอนก็เสาะ
แสวงหาสติปัญญา (โดยไม่พึ่งพาพระเจ้า)

26 ข้าพเจ้าได้พบอีกสิ่งหนึ่งซึ่งขมขื่นยิ่งกว่าความตาย คือผู้หญิงที่มีใจเป็นบ่วงแรวและ
ชาย มือของนางเป็นโซ่ตรวน คนใดเป็นคนที่พอพระทัยพระเจ้า คนนั้นจะหนีพ้นนาง แต่คน
บาปจะถูกผู้หญิงคนนั้นจับเอาไป อีกครั้งที่ซาโลมอนกล่าวถึงความจริงอย่างหนึ่งของชีวิต การ
เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับหญิงใจง่ายสักคนมักทำให้คนเราลงเอยด้วยการรู้สึขมขื่นยิ่งกว่าความตาย หาก

ผู้ใดอยากทำให้พระเจ้าทรงพอพระทัย เขาก็ต้องหนีจากการทำผิดศีลธรรมเช่นนั้น กระนั้นคนบาปทั้งหลายที่โง่เขลาที่ดำเนินในความโง่เช่นนั้นตลอดเวลา

ปถุจ 7:27-29 **ปัญญาจารย์กล่าวว่า** ดูเถิด ข้าพเจ้าพบดังต่อไปนี้ โดยเอาเรื่องหนึ่งมาประดิษฐ์ติดต่อกับอีกเรื่องหนึ่ง เพื่อหามูลเหตุ 28 ซึ่งจิตใจของข้าพเจ้ายังกำลังหาแล้วหาอีก แต่ข้าพเจ้าหาได้พบปะไม่ ในชายพันคนจะพบชายจริงสักคนหนึ่ง แต่จะหาหญิงแท้สักคนหนึ่ง ในจำนวนพันคนก็หาไม่พบ ความหมายก็คือว่า หญิงแพศยาเป็นสิ่งที่ขมขื่น ข้อสรุปของซาโลมอนก็คือว่า เขาหาหญิงที่รักนวลสงวนตัวและเปี่ยมคุณธรรมซึ่งเคยเป็นหญิงเล่นขี้มาก่อนไม่พบ นี่เป็นข้อสรุปแบบมนุษย์ของเขาเหมือนเดิม กระนั้นจากมุมมองของชาวโลก มันก็อาจเป็นความจริง อย่างไรก็ตามซาโลมอนไม่ได้พิจารณาถึงพระคุณของพระเจ้าในการสร้างชายหญิงทั้งหลายที่หลงหายขึ้นใหม่

ซาโลมอนปิดท้ายบทนี้โดยหมายความว่า 29 ดูเถิด ข้าพเจ้าพบแต่ความนี้ต่างหาก คือพระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ให้เป็นคนเที่ยงธรรม แต่มนุษย์ทั้งหลายได้ค้นคว้ากลอุบายต่างๆออกมา แม้พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ให้เป็นผู้ที่ปราศจากบาป กระนั้นมนุษย์ก็ล้มลงแล้วและด้วยเหตุนี้จึงเสาะแสวงหาหนทางต่างๆไม่รู้จบที่จะกระทำบาป

ภาพรวมของปัญญาจารย์ 8: บทที่ 8 มีเนื้อหาทำนองเดียวกับบทก่อนหน้า ซาโลมอนแนะนำสติปัญญา โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้เกียรติและการเชื่อฟังกษัตริย์เหมือนในบทที่แล้ว เขาเสนอคำแนะนำบางอย่างที่ดีแม้มันจะมาจากมุมมองแบบมนุษย์เหมือนเดิมก็ตาม

ปถุจ 8:1-5 **ใครผู้ใดจะเหมือนนักปราชญ์ หรือใครเล่าจะอธิบายอะไรก็ได้** สติปัญญาของมนุษย์กระทำใบบหน้าของเขาผ่องใส และใบบหน้าของเขาที่แข็งกระด้างก็เปลี่ยนไป ซาโลมอนยกย่องคุณความดีของสติปัญญาอีกครั้ง กระทั่งจากมุมมองของชายคนหนึ่งที่อยู่ห่างไกลจากพระเจ้า สติปัญญาก็เป็นคุณธรรมประการหนึ่ง

ซาโลมอนแนะนำอย่างเฉพาะเจาะจงว่า 2 ข้าพเจ้าแนะนำว่า จงถือรักษาพระบัญชาของ กษัตริย์ และที่เกี่ยวข้องกับคำปฏิญาณต่อพระเจ้า การเชื่อฟังรัฐบาลย่อมเป็นการฉลาด นอกจากนี้ นี่เป็นการฉลาดที่จะรักษาคำสัตย์ (นั่นคือ คำปฏิญาณ) ที่ให้ไว้ต่อพระเจ้า

3 อย่ารีบออกไปให้พ้นพระพักตร์กษัตริย์ อย่ายืนอยู่ฝ่ายความชั่วร้าย เพราะกษัตริย์ย่อม ทรงกระทำอะไรๆตามชอบพระทัยพระองค์ ซาโลมอนแนะนำผู้อ่านของเขาให้ระวังเรื่องการ ปฏิบัติตัวต่อหน้ากษัตริย์ กษัตริย์ในฐานะผู้มีอำนาจสิทธิ์ขาดทำสิ่งใดก็ได้ตามที่เขาประสงค์ ความโง่เขลาต่อพระพักตร์กษัตริย์มีแต่เชษฐชนพระพิโรธของพระองค์

4 ด้วยว่าพระดำรัสของกษัตริย์อยู่ที่ไหน อำนาจก็อยู่ที่นั่น และใครผู้ใดจะกราบทูลถาม พระองค์ได้ว่า "พระองค์ทรงกระทำอะไรเช่นนั้น" ดังนั้นกษัตริย์จึงทำอะไรก็ได้ตามใจอยาก และใครจะตั้งคำถามมันได้

5 ผู้ที่รักษาพระบัญชาจะไม่ประสบความสำเร็จและความชั่วร้าย และจิตใจของคนที่มีสติปัญญาก็เข้าใจ ทั้งวารและคำตัดสิน ดังนั้นคำแนะนำของซาโลมอนก็คือว่า การเชื่อฟังกษัตริย์คือการกระทำที่มี ปัญญา นอกจากนี้คนมีปัญญาจะแยกแยะกาลเทศะและอากัปกิริยาต่อหน้ากษัตริย์

ปถุจ 8:6-8 ด้วยว่าไม่ว่าอะไรทั้งนั้นย่อมมีวารและคำตัดสิน ฉะนั้นความ ลำบากของมนุษย์จึงเป็นภาระหนักแก่ตัวเขา คราวนี้ซาโลมอนหันไปกล่าวเรื่องความตายบ้าง มี เวลากำหนดไว้แล้วสำหรับมัน มนุษยชาติซึ่งไม่รู้เวลาที่ถูกล้อมนำความทุกข์ใจมาสู่ตัวเอง

7 ด้วยเขาไม่ทราบว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น ด้วยใครจะบอกแก่เขาได้ว่าสิ่งนั้นจะเกิดขึ้นเวลาใด เราไม่รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นในอนาคตและไม่รู้ด้วยว่ามันจะเกิดขึ้นเมื่อไร

8 หากมีมนุษย์คนใดมีอำนาจเหนือจิตวิญญาณที่จะรังจิตวิญญาณได้ไม่ หรือหากมีอำนาจ อันใดเหนือวันตายไม่ การสงครามนั้นย่อมไม่มีการปลดปล่อย ความชั่วร้ายย่อมไม่มีการปลด ปล่อยผู้ที่ถูกมอบให้ไว้ ไม่มีผู้ใดมีความสามารถที่จะปิดเปาความตายไปได้ ซาโลมอนเปรียบ ความตายว่าเป็นเหมือนกับสงครามหนึ่งที่ไม่มีการปลดประจำการ นอกจากนี้คนเหล่านั้นที่ท่วมเท

ตัวเองให้กับความชั่วจะพบว่าความชั่วไม่อาจช่วยพวกเขาให้พ้นจากความตายได้ ความตายเป็นสิ่งที่หนีไม่พ้นและหลีกเลี่ยงไม่ได้

ปถุจ 8:9-10 บรรดาการนี้ข้าพเจ้าเห็นหมดแล้ว และข้าพเจ้าสนใจกิจการทุกอย่างที่เขากระทำกันภายใต้ดวงอาทิตย์ มีวารซึ่งให้คนหนึ่งมีอำนาจเหนืออีกคนหนึ่งที่จะมาทำอันตรายเขา ซาโลมอนกล่าวถึงเรื่องเย้ยหยันอื่นๆที่ทำให้ชีวิต (ในสายตาของเขา) เป็นอนิจจัง คนเหล่านั้นที่ดำรงตำแหน่งอันประกอบด้วยสิทธิอำนาจมักพบว่าสิทธิพิเศษนั้นเป็นภาระหนัก

10 ข้าพเจ้าได้เห็นเขาฝังคนชั่วร้าย ผู้ซึ่งเคยเข้าออกที่สถานบริสุทธิ์ และมีคนลืมหยาใน เมืองที่คนชั่วร้ายนั้นเองกระทำสิ่งเช่นนั้น นี่ก็อนิจจังด้วย ซาโลมอนคิดเอาเองแล้วว่าคนมีปัญญา จะตาย เขายังเห็นคนชั่วตายและถูกลืมด้วย พวกเขาถูกพิพากษาแล้ว (ต่อหน้าผู้บริสุทธิ์ – บรรดา ผู้พิพากษาที่ยุติธรรม) และพวกเขาก็ถูกลืมเสียในเวลาไม่นาน สำหรับซาโลมอนชีวิตยังว่างเปล่า เหมือนเดิม

ปถุจ 8:11-13 เพราะการตัดสินใจกระทำชั่วนั้น เขาไม่ได้ลงโทษโดยเร็ว เหตุ ฉะนั้นใจบุตรทั้งหลายของมนุษย์จึงเจตนามุ่งที่จะกระทำความชั่ว ซาโลมอนหมายเหตุความจริง ประการหนึ่งของชีวิตอีกครั้ง เพราะว่าการพิพากษาอาจไม่มาต่อผู้ความบาปในทันที คนบาปทั้งหลายจึงมุ่งที่จะกระทำความชั่วหนักกว่าเดิมโดยไม่รีรอ

ในทางกลับกันซาโลมอนก็ใคร่ครวญว่า **12** แม้ว่าคนบาปทำชั่วตั้งร้อยครั้ง และอายุเขายังยืนอยู่ได้ ถึงกระนั้นข้าพเจ้ายังรู้แน่ๆ ว่า ความดีจะมีแก่เขาทั้งหลายที่ยำเกรงพระเจ้า คือที่มีความยำเกรงต่อพระพักตร์พระองค์ แม้คนบาปทั้งหลายดูเหมือนลอยนวลไปพร้อมกับความบาปของตน (มีความผิดหนึ่งร้อยครั้ง) กระนั้นคนเหล่านั้นที่ยำเกรงพระเจ้าจะออกมาดีกว่าเยอะ

13 แต่ว่าจะไม่เป็นการดีแก่คนชั่วร้าย อายุของเขาที่เป็นดังเงาก็จะไม่มียึดยาวออกไปได้ เพราะเขาไม่มีความยำเกรงต่อพระพักตร์พระเจ้า ซาโลมอนหมายเหตุอย่างถูกต้องว่าคนบาปทั้งหลายจะเก็บเกี่ยวความยากลำบากและชีวิตที่สั้นลง คนชั่วต่างไม่ยำเกรงพระเจ้าเหมือนกันหมด ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงเลยในช่วง 3,000 ปี

ปถุจ 8:14-15 ยังมีนิวจังอีกอย่างหนึ่งที่กระทำกันบนแผ่นดินโลก คือมีคนชอบ
ธรรมรับเหตุการณ์อันเป็นเหตุการณ์ที่คนชั่วควรรับ และมีคนชั่วรับเหตุการณ์อันเป็นเหตุการณ์
ที่คนชอบธรรมควรรับ ข้าพเจ้ากล่าวได้ว่า นี่ก็อิจจังด้วย จากนั้นซาโลมอนใคร่ครวญว่าคน
ชอบธรรมรับสิ่งที่สมควรตกแก่คนชั่วและในทางกลับกัน เขาคิดว่ามันเป็นเรื่องน่าสลดใจ

ข้อสรุปแบบกลับสัจย์และตามแบบมนุษย์ของเขาต่อเรื่องดังกล่าวก็คือ 15 แล้วข้าพเจ้าจึง
สนับสนุนให้หาความสนุกสนาน ด้วยว่าภายใต้ดวงอาทิตย์ มนุษย์ไม่มีอะไรดีไปกว่ากินและดื่ม
กับชื่นชมยินดี ด้วยว่าอาการนี้คลุกคลีไปในการงานของทุกคนตลอดปีเดือนแห่งชีวิตของตน ที่
พระเจ้าทรงโปรดประทานแก่ตนภายใต้ดวงอาทิตย์ เพราะดูเหมือนว่าเหตุบังเอิญคือกฎของชีวิต
ซาโลมอนจึงสรุปว่าดีที่สุดที่คนเราทำได้ก็คือ กินเลี้ยงสนุกสนานและใช้ชีวิตเต็มที่ ‘คนเราเกิดมา
ชาติเดียวเท่านั้น!’ วิจารณ์ญาณของคนๆหนึ่งที่อยู่ห่างไกลจากพระเจ้าก็เป็นเช่นนี้

ปถุจ 8:16-17 เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจจะเข้าใจสติปัญญาและทราบธุรกิจที่กระทำกัน
ในโลก (ที่เขาอดหลับอดนอนทำกันตลอดวันตลอดคืน) ซาโลมอนจึงได้ข้อสรุปต่อไปนี้ซึ่งมีพื้น
ฐานอยู่บนความเข้าใจแบบมนุษย์ของเขา (และพระเจ้าไม่ทรงนอนหลับทั้งกลางวันและกลางคืน
ด้วย) 17 แล้วข้าพเจ้าจึงเห็นบรรดาพระภารกิจของพระเจ้าว่า มนุษย์จะค้นหาความเข้าใจในพระ
ภารกิจที่บังเกิดอยู่ภายใต้ดวงอาทิตย์หาได้ไม่ เพราะว่าถึงแม้มนุษย์จะออกแรงค้นหาสักปานใดก็
ยังจะค้นหาให้พบไม่ได้ เออ ยิ่งกว่านั้นอีก แม้ว่านักปราชญ์คนใดนึกเอาว่าเขาจะเข้าใจแล้ว เขาก็
ยังค้นหาไม่พบ ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น มนุษย์ก็ไม่ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น การค้นคว้าวิจัยมากเท่าใดก็
ช่วยเขาไม่ได้ แม้แต่คนมีปัญญาก็คิดไม่ออกว่าจะเกิดอะไรขึ้น สำหรับซาโลมอนนี่เป็นอีกสาเหตุ
หนึ่งของความคับข้องใจและการหมดอาลัยตายอยาก ชีวิตนั้นว่างเปล่าและสิ้นหวังสำหรับเขาใน
ฐานะชายคนหนึ่งที่อยู่ห่างไกลจากพระเจ้า

ภาพรวมของปัญญาจารย์ 9: มุมมองของชายคนหนึ่งที่กำลังสัจย์และสติปัญญาแบบ
มนุษย์ดำเนินต่อไป ในบทนี้ซาโลมอนกล่าวถึงหลายเรื่อง โดยรวมถึงข้อสรุปของเขาที่ว่าคนดี

และคนชั่วเจอเหมือนกันหมดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโลกนี้ในข้อ 1-3 จงใช้ชีวิตเพื่อวันนี้เพราะว่า มันมีแค่วันนี้ นี่ก็คือความคิดในข้อ 4-10 ทุกสิ่งในชีวิตเป็นเพียงสิ่งที่เกิดขึ้นตามใจชอบและเป็น เหตุบังเอิญ นี่ก็คือความคิดในข้อ 11-12 และการตีค่าของเขาในเรื่องสติปัญญาและผลประโยชน์ ต่างๆของมันถูกพบในข้อ 13-18

ปณฺญ 9:1-3 ข้าพเจ้าได้นำเรื่องราวเหล่านี้มาคิด ตรวจสอบพิจารณาให้ลึกลงว่า คน ชอบธรรมและคนมีสติปัญญารวมทั้งกิจการของเขาทั้งหลาย ก็อยู่ในพระหัตถ์ของพระเจ้า จะ ทรงรักหรือทรงเกลียดก็ตาม มนุษย์หาไม่รู้ ทุกอย่างก็อยู่ต่อหน้าเขาทั้งหลาย ความคิดเกริ่นนำ ตรงนี้ก็ถือว่าพระเจ้าทรงถือกิจการทั้งหลายของคนชอบธรรมและคนมีปัญญาไว้ในพระหัตถ์ ของพระองค์ ในทางกลับกันมนุษย์ก็ไม่รู้จริงๆว่าจะไร้อยู่ในใจของตน มนุษย์นั้นแหละ และ สองจิตสองใจระหว่างความรักและความเกลียดชัง

2 สิ่งสารพัดตกแก่คนทั้งปวงเหมือนกันหมด คือเหตุการณ์อันเดียวกันตกแก่คนชอบ ธรรมและคนชั่ว ตกแก่คนดี ตกแก่คนสะอาดและคนที่มีมลทิน ตกแก่ผู้ที่ถวายเป็นบูชา และแก่ผู้ ที่ไม่ถวายเป็นบูชา ตกแก่คนดีอย่างไร้ตกแก่คนบาปอย่างนั้น ตกแก่คนปฏิบัติอย่างไร้ตกแก่ คนไม่กล้าปฏิบัติอย่างนั้น เท่าที่ซาโลมอนทราบ เหตุการณ์ต่างๆของชีวิตเกิดขึ้นกับมนุษย์ทั้ง ปวงเหมือนกันหมดไม่ว่าจะคนดีหรือคนชั่ว นี่บอกเป็นนัยถึงหัวข้อหลักที่ว่าทุกสิ่งล้วนอนิจจัง มุมมองของเขาก็คือการที่คนเราจะเป็นคนชอบธรรมหรือคนชั่วนั้นก็ไม่สำคัญเท่าไร เหตุการณ์เดียวกันจะตกแก่คนทั้งสองพวกเหมือนกัน ปัญญาแบบมนุษย์ของซาโลมอนเข้าใจได้ แนวคิดเรื่องชะตากรรม – อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด

3 นี่แหละเป็นสิ่งสามัญที่มีอยู่ในบรรดาการที่บังเกิดขึ้นภายใต้ดวงอาทิตย์ คือว่ามี เหตุการณ์อันเดียวกันที่ตกแก่คนทั้งปวง เออ จิตใจของบุตรทั้งหลายของมนุษย์ก็เต็มไปด้วย ความชั่ว และความบ้าบออยู่ในใจของเขาเมื่อมีชีวิตและต่อจากนั้นเขาก็ไปอยู่กับคนตาย นี่ก็คืออีก รูปแบบของสิ่งที่ถูกเสนอไปแล้วในข้อก่อนหน้า เหตุการณ์เดียวกันเกิดขึ้นกับทั้งคนดีและคนชั่ว กล่าวในแง่มนุษย์ก็คือ ทั้งคนดีและคนชั่วเจอกับสภาพอากาศแบบเดียวกัน ทั้งสองพวกเสียชีวิต

ทั้งสองพวกมีโรคร้ายไข้เจ็บ กระนั้นซาโลมอนก็พลาดความจริงอันยิ่งใหญ่ นั่นที่ว่าพระเจ้าทรง
อวยพรคนชอบธรรมทั้งตอนนี้และในนิรันดร์กาลที่จะมา มีบำเหน็จสำหรับคนชอบธรรม มี
พระพรของพระเจ้าสำหรับความสัตย์ซื่อ

ปัญญา 9:4-10 คราวนี้ซาโลมอนหันไปกล่าวข้อสรุปอีกประการของตน ส่วนคน
ใดที่มีวามสุขอยู่กับคนทั้งปวงที่มีชีวิต คนนั้นก็มีความหวังใจได้ ด้วยว่าสุนัขที่เป็นก็ยังดีกว่าสิงโตที่
ตายแล้ว หัวข้อหลักของข้อสรุปถัดไปของซาโลมอนตรงนี้ก็คือน่าจะจริงแล้วชีวิตในตอนนั้นก็
เพียงเท่านั้น ดังนั้นจงใช้ชีวิตเพื่อวันนี้ ดูเหมือนว่าไม่มีการคิดถึงสวรรค์ที่จะมาเลยในวิธีคิดแบบ
กลับสัจของซาโลมอน แน่ทีเดียวแม้เขาออกปากว่ารักพระเจ้า วิธีคิดแบบเนื้อหาของซาโลมอน
ก็คือว่า ชีวิตมีเพียงเท่านั้น ดังนั้นจงใช้ชีวิตให้คุ้ม

5 เพราะว่าคนเป็นย่อมรู้ว่าเขาเองจะตาย แต่คนตายแล้วก็ไม่รู้อะไรเลย เขาหาได้รับ
รางวัลอีกไม่ ด้วยว่าใครๆก็พากันลืมเขาเสียหมด อีกครั้งที่ซาโลมอนพูดจากมุมมองแบบมนุษย์
อันปราศจากพระเจ้าล้วนๆ เฉพาะคนเหล่านั้นที่ยังมีชีวิตอยู่ในตอนนี้ได้รับประโยชน์ใดๆ หลัง
จากความตายแล้ว (ในมุมมองของเขา) ไม่มีอะไรเลย – ไม่มีแม้แต่การระลึกถึงคนตาย

6 ทั้งความรัก ความซิง และความอิจฉาของเขาได้สาบสูญไปแล้ว ในบรรดาการที่บังเกิด
ขึ้นภายใต้ดวงอาทิตย์ เขาทั้งหลายมีส่วนร่วมอีกต่อไปไม่ เมื่อคนเราตาย เขาก็ทิ้งอารมณ์และ
ความปรารถนาทั้งปวงของตนไว้ข้างหลัง พวกเขาจากไปเมื่อเสียชีวิต อีกครั้งที่ซาโลมอนเขียน
จากมุมมองที่ว่าหลังจากการเสียชีวิต ไม่มีการเป็นอยู่อีกต่อไป นั่นแหละคือมุมมองของคน
มากมายที่นับถือพระต่างดาวและยังไม่ได้รับความรอด

7 ไปเถิด ไปรับประทานอาหารของเจ้าด้วยความชื่นชม และไปดื่มน้ำองุ่นของเจ้าด้วยใจ
ร่าเริง เพราะพระเจ้าทรงเห็นชอบกับงานของเจ้าแล้ว ซาโลมอนจึงสรุปว่า จงกิน ดื่มและ
รื่นเริงในตอนนี้นี้ เพราะว่าชีวิตมีเพียงเท่านั้น เท่าที่เขาทราบ พระเจ้าทรงสนพระทัยแต่เพียงสิ่งที่เป็น
อยู่ตอนนี้ – ตามความคิดของซาโลมอนผู้กลับสัจ

8 จงให้เสื้อผ้าของเจ้าชาวเยรูซาเลม และน้ำมันที่ศีรษะของเจ้าก็อย่าให้ขาด เพราะว่าชีวิตมีเพียงเท่านี้ จงใช้ให้คุ้มเสียเดี๋ยวนี้ ใช้มันให้เต็มที่ในตอนนี เท้าที่ซาโลมอนทราบ ชีวิตก็มีเท่านี้

เขาแนะนำอีกว่า 9 เจ้าจงอยู่กินด้วยความชื่นชมยินดีกับภรรยาซึ่งเจ้ารักตลอดปีเดือนแห่งชีวิตอนิจจังของเจ้า ซึ่งพระองค์ได้ทรงประทานให้แก่เจ้าภายใต้ดวงอาทิตย์ ตลอดปีเดือนอนิจจังของเจ้า ด้วยว่านั่นเป็นส่วนในชีวิตและในการทำงานของเจ้า ซึ่งเจ้าได้ออกแรงกระทำภายใต้ดวงอาทิตย์ คำแนะนำนี้ของซาโลมอนก็เป็นการกล่าวอีกรูปแบบของหัวข้อหลักที่ว่าจงใช้ชีวิตเพื่อวันนี้ จงสนุกกับชีวิตและครอบครัวของคุณเดี๋ยวนี้

ซาโลมอนสรุปเนื้อหาตอนนี้โดยแนะนำว่า 10 มือของเจ้าจับทำการงานอะไร จงกระทำการนั้นด้วยเต็มกำลังของเจ้า เพราะว่าในแดนคนตายที่เจ้าจะไปนั้นไม่มีการงาน หรือแนวความคิด หรือความรู้ หรือสติปัญญา จงใช้ชีวิตเพื่อวันนี้ เอาให้คุ้มเสียตอนนี้ เพราะว่าหลังจากเสียชีวิตก็ไม่มีอะไรแล้ว อีกครั้งที่ซาโลมอนสะท้อนให้เห็น ‘สติปัญญา’ แบบมนุษย์ของชายคนหนึ่งที่กำลังกลับสัจย์

ปถุจ 9:11-12 ข้าพเจ้าได้เห็นภายใต้ดวงอาทิตย์อีกว่า คนเร็วไม่ชนะในการวิ่งแข่งเสมอไป หรือฝ่ายมีกำลังไม่ชนะสงครามเสมอไป หรือคนฉลาดไม่รับประทานเสมอไป หรือคนมีความเข้าใจไม่ร่ำรวยเสมอไป หรือผู้ที่เชี่ยวชาญไม่ได้รับความโปรดปรานเสมอไป แต่วาระและโอกาสมีมาถึงเขาทุกคน เท้าที่ซาโลมอนทราบ โอกาสต่างๆของชีวิตโดยพื้นฐานแล้วก็คือความบังเอิญและโชค บางคนชนะการแข่งขันและการสู้รบต่างๆ บางคนก็ไม่ชนะ บางคนกลายเป็นคนมั่งมี บางคนก็ไม่ บางคนประสบความสำเร็จ บางคนก็ไม่ ในมุมมองของเขามันเป็นเรื่องของวาระและโอกาสทั้งสิ้น – การอยู่ถูกที่ถูกเวลา อีกครั้งที่ข้อสรุปต่างๆของนักปรัชญาแบบมนุษยนิยมปรากฏให้เห็น

12 เพราะว่ามนุษย์ไม่รู้วาระของตน ปลาติดอยู่ในอวนอันร้ายฉันทันใด และนกถูกดักติดอยู่ในบ่วงร้ายฉันทันใด วาระอันร้ายก็มาถึงบุตรทั้งหลายของมนุษย์ เขาก็ถูกวาระอันร้ายนั้นดักจับติดโดยฉับพลันเหมือนกันฉันทันนั้น ซาโลมอนสรุปว่าไม่มีใครรู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้น – และเขาก็พุดถูกเรื่อง

นี่ เขาสรุปอีกว่าเหมือนปลาที่ติดในอวนหรือคนที่ติดกับ มนุษย์ก็ถูกดักจับโดยไม่รู้ตัวในความยากลำบากต่างๆของชีวิตฉันนั้น สำหรับคนที่ยังไม่รอดในโลก แน่ใจว่ามีความจริงตรงนี้อยู่บ้าง อย่างไรก็ตามสำหรับคนเหล่านั้นที่รู้จักองค์พระผู้เป็นเจ้าและอยู่ในใจกลางแห่งน้ำพระทัยของพระองค์ ทุกสิ่งต่างร่วมมือกันเพื่อให้เกิดผลดีแก่คนเหล่านั้นที่รักพระเจ้าและเป็นผู้ที่ทรงเรียกตามพระประสงค์ของพระองค์

ปณจ 9:13-18 ซาโลมอนสรุปอีกว่าสติปัญญาแบบมนุษย์ก็ดีกว่าการใช้กำลังบังคับโดยพลการ ข้าพเจ้าเห็นเรื่องสติปัญญาภายใต้ดวงอาทิตย์ เห็นว่าเป็นเรื่องใหญ่โตดังต่อไปนี้ 14 ยังมีเมืองเล็กๆเมืองหนึ่ง มีคนอยู่ในเมืองนั้นน้อยคน แล้วมีมหากษัตริย์มาตีเมืองนั้นและล้อมเมืองนั้นไว้ และสร้างเครื่องล้อมไว้รอบเมือง 15 แต่ในเมืองนั้นมีชายฉลาดแต่ยากจนอยู่คนหนึ่ง และชายคนนี้ช่วยเมืองนั้นไว้ให้พ้นด้วยปัญญาของตน แต่หาไม่มีใครจดจำรำลึกถึงชายยากจนคนนี้ไม่ ซาโลมอนสมมติเรื่องราวหนึ่งเกี่ยวกับนครเล็กๆนครหนึ่งที่ถูกล้อมโดยกษัตริย์ผู้มีอำนาจองค์หนึ่ง กระนั้นชายมีปัญญาคคนหนึ่งที่ไม่มีการรู้จักในเมืองนั้นก็เจรจาข้อตกลงสันติภาพได้ (แม้เขาถูกลี้ภัยไม่ซำก็ตาม)

ซาโลมอนจึงสรุปว่า 16 แต่ข้าพเจ้าว่า สติปัญญาที่ดีกว่ากำลังวังชา ถึงสติปัญญาของชายยากจนคนนั้นถูกดูแล และถ้อยคำของเขาไม่มีใครฟังก็ตามที แม้ว่าสติปัญญาของคนๆหนึ่งถูกไม่เห็นค่าบ่อยๆ การเจรจาต่อรองก็ดีกว่าการใช้กำลังบังคับ อีกครั้งมีปัญญาแบบมนุษย์ในข้อสรุปต่างๆของซาโลมอน

ยิ่งกว่านั้น 17 ถ้อยคำของคนฉลาดซึ่งได้ยินในที่สดดีกว่าสิงหนาทของผู้ครอบครองคนเขลา ซาโลมอนหมายเหตุความจริงอย่างหนึ่งของชีวิต คำแนะนำอันมีปัญญาต่างๆถูกได้ยินในที่สงบเงียบขณะที่เสียงกึกก้องของเหล่าคน โง่คืออาณาจักรของคนๆนั้นที่อยากครอบครองเหนือพวกเขา สติปัญญาไม่ถูกค้นพบในเสียงอึกทึก ปกติแล้วมันถูกพบในบรรยากาศที่เงียบสงบ นั่นเป็นความจริงในการทะเลาะวิวาทของคู่สมรส มันเป็นความจริงด้วยในการเมือง

18 สติปัญญาดีกว่าเครื่องอาวุธยุทธโศปกรณ์ แต่คนบาปคนเดียวยอมบั่นรอนความดีเสีย เป็นอันมากได้ ซาโลมอนปิดท้ายบทนี้ด้วยความจริงสองประการของชีวิต สติปัญญายอมดีกว่า อาวุธและคนบาปเพียงคนเดียวยอมทำลายความดีเสียเป็นอันมากได้จริงๆ ไม่ใช่ทุกสิ่งๆ ที่ซาโลมอน กล่าวผิดเสียหมด อย่างไรก็ตาม เราควรระลึกว่าเขาเขียนจากมุมมองของสติปัญญาแบบมนุษย์ และไม่ใช่สติปัญญาของพระเจ้า

ภาพรวมของปัญญาจารย์ 10: ในบทที่ 10 ซาโลมอนนำเสนอคำภีร์อีกชุดหนึ่ง แน่ใจว่ามีสติปัญญาแบบมนุษย์ตรงนี้ นอกจากนี้ข้อความในบทนี้ก็ได้รับการคลอใจเช่นกัน น่า จะมีความจริงในบทนี้มากกว่าเนื้อหาของส่วนก่อนหน้าของหนังสือเล่มนี้

ปญจ 10:1-3 **แมลงวันตายยอมทำให้ขี้ผึ้งของคนปรูงยาบูดเหม็นไป ดังนั้น**
ความโง่เขลาชนิดน้อยก็ทำให้เขาเสียชื่อเสียงในเรื่องสติปัญญาและเกียรติยศ ซาโลมอนวาดภาพ โดยใช้คำพูดให้เห็นถึงขี้ผึ้งราคาแพงซึ่งถูกจัดเตรียมโดยภสัษกรคนหนึ่ง กระนั้นขี้ผึ้งราคา แพงนี้หากพบว่ามีแมลงวันตายอยู่ในนั้นหลายตัวยอมนำสะอิดสะเอียน คนที่ดำรงตำแหน่งผู้นำ และมีความรับผิดชอบที่ความบาปหรือความโง่เขลาถูกพบในชีวิตของเขาก็เป็นเช่นนั้น เหมือน กับที่ขี้ผึ้งนั้นถูกทำให้เสียไปและหมดประโยชน์เพราะแมลงวันตายหลายตัวอยู่ในนั้น ความมี ประสิทธิภาพของคนๆหนึ่งที่ดำรงตำแหน่งผู้นำซึ่งปล่อยให้ความบาปเข้ามาในชีวิตของเขาก็ เป็นเช่นนั้น มันสามารถทำลายตำแหน่งของเขาในการรับใช้นั้นได้

2 จิตใจของคนที่มีสติปัญญายอมอยู่ที่ข้างขวามือของตน แต่จิตใจของคนเขลายอมอยู่ที่ ข้างมือซ้ายของตัว ความถนัดของมือขวาของคนๆหนึ่งเทียบกับพลังกำลังและความถนัดที่น้อย กว่าของมือซ้าย (ในคนๆหนึ่งที่ถนัดขวา) เป็นฉากหลังของภษิตนี้ เหมือนกับที่มือข้างขวาของ คนๆหนึ่งที่ถนัดขวาย่อมคล่องแคล่วและชำนาญกว่า ใจของคนที่มีปัญญาก็เป็นเช่นนั้น เมื่อ เปรียบเทียบกันแล้ว ใจของคนโง่ก็เป็นเหมือนความงุ่มง่ามของมือข้างซ้ายนั้น

3 แม้เมื่อคนเขลากำลังเดินไปตามทาง เขาก็ขาดสำนึก และตัวเขามักแสดงแก่ทุกคนว่าตนเป็นคนเขลา การขาดสติปัญญาของคนโง่ย่อมปรากฏชัดแก่ผู้อื่น เมื่อคนโง่อยู่ใกล้ๆ พวกเขา ก็ประกาศตัวว่าเป็นคนโง่แก่ทุกคนที่อยู่แถวนั้น ซาโลมอนใช้คำว่า *คนเขลา* ตรงนี้เหมือนที่เขาใช้ในหนังสือสุภาษิต คนเขลาในความหมายตามพระคัมภีร์อาจถูกพรรณนาในคำพูดสมัยใหม่ได้ว่าเป็น ‘เจ้าเงาะ’ นั่นคือ ‘คนหัวขบถ’ ที่ไม่ยอมฟังใครและหมายถึงคนที่มุ่งทำตามความปรารถนาของตนด้วย คนโง่แสดงตัวให้เป็นที่ประจักษ์โดยการตัดสินใจและคำพูดต่างๆ ของตน

ปญจ 10:4-7 คราวนี้ซาโลมอนเปลี่ยนไปให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติตนเมื่ออยู่ต่อหน้าบรรดาเจ้านายหรือพวกผู้นำบ้าง ถ้าใจของเจ้านายเกิดโมโหขึ้นต่อท่าน อย่าออกเสียจากที่ของท่าน เพราะว่าอารมณ์เย็นย่อมระงับความผิดใหญ่หลวงไว้ได้ เมื่อคนโง่เขลาถูกตักเตือนหรือถูกติเตียนโดยผู้นำหรือเจ้านาย พวกเขาก็มักเก็บข้าวของและเดินจากไป ซาโลมอนกลับแนะนำให้ยอมฟังคำตักเตือนนั้นๆ ของเจ้านาย นั่นเป็นคำแนะนำที่ดี จนถึงวันนี้คริสเตียนที่อ่อนแอทั้งหลายมักจะไปจากคริสตจักรเพราะว่าศิษยาภิบาลทำให้พวกเขาขัดเคืองใจหรือทำให้พวกเขา รู้สึกฟุ้งเฟ้อใจเพราะความบาปหรือการอ้อมงอในชีวิตของพวกเขา คำแนะนำของซาโลมอนก็คือ จงอยู่ต่อไปและนบนอบเชื่อฟังผู้นำ

5 มีสิ่งสามานย์ที่ข้าพเจ้าเห็นภายใต้ดวงอาทิตย์ ประหนึ่งว่าเป็นความผิดซึ่งมาจากผู้มีอำนาจ 6 คือคนเขลาถูกแต่งตั้งไว้ในตำแหน่งสูงใหญ่ และคนมั่งคั่งรับตำแหน่งต่ำต้อย 7 ข้าพเจ้าเห็นทาสขี้เมา และเจ้านายเดินที่พื้นแผ่นดินอย่างทาส ในทางกลับกัน ซาโลมอนได้เห็นคนเหล่านั้นที่มีสิทธิอำนาจส่งเสริมคนโง่ขึ้นเหนือคนเหล่านั้นที่ควรได้รับความเคารพยกย่อง สำหรับซาโลมอนนี่เป็นเรื่องสามานย์ แน่ทีเดียวเมื่อคนเหล่านั้นในตำแหน่งผู้นำเลื่อนขึ้นคนเหล่านั้นที่โง่เขลา มันย่อมบั่นทอนความน่าเชื่อถือของพวกเขาเอง

ปญจ 10:8-9 ผู้ใดขุดบ่อไว้ ผู้นั้นจะตกลงในบ่อนั้น ซาโลมอนนำเสนอคำพูดที่เป็นความจริงหลายประการในรูปคำภายิต เมื่อผู้ใดวางกับดักไว้สำหรับคนอื่น เขาอาจตกลงไปในกับดักนั้นเอง นั่นเป็นความจริงอยู่เหมือนเดิมจนถึงวันนี้ ผู้ใดฟังรั้วต้นไม้ทะลุเข้าไป จะจบ

กัคนั้น เพราะเคยอยู่ในสภาพอากาศเขตร้อน ผู้เขียนท่านนี้จำได้ดีถึงคำเตือนให้ระวังการตัดเล็ม รั้วต้นไม้: เพราะว่าพวกกุพียชอบซ่อนตัวอยู่ในนั้น ประเด็นของซาโลมอนก็คือ คำเตือนให้ระวัง การตัดสินใจเรื่องต่างๆของชีวิต

9 ผู้ใดสกัดหิน ผู้นั้นจะเจ็บเพราะหินนั้น ผู้ใดผ่าขอนไม้ ผู้นั้นจะประสบอันตรายเพราะ ขอนไม้ นั้นได้ การเอาหินก่อสร้างมาอาจเป็นเรื่องอันตรายได้ไม่ว่าจากบ่อหิน หรือออกมาจาก กองหิน หรือจากอาคารหลังหนึ่งก็ตาม เช่นเดียวกัน การผ่าฟันก็เป็นเรื่องอันตรายด้วย เศษไม้ที่ ถูกผ่าอาจกระเด็นออกมาแรงมากๆ ได้ ประเด็นที่ใหญ่กว่าของซาโลมอนก็คือว่า คนเราควรระวัง เกี่ยวกับการตัดสินใจต่างๆและการกระทำต่างๆของตนในชีวิต คำแนะนำนั้นยังเป็นความจริงจน ทุกวันนี้

ปญจ 10:10 ถ้าขวานทื่อแล้ว และเขาไม่ลับให้คม เขาก็ต้องออกแรงมากกว่า แต่สติปัญญาจะช่วยให้บรรลุความสำเร็จ เหมือนกับไบมิดที่คมย่อมมีประสิทธิภาพมากกว่าไบ มิดที่ทื่อ สติปัญญาในชีวิตย่อมเป็นประโยชน์มากกว่าการไม่มีมัน

ปญจ 10:11-15 คราวนี้ซาโลมอนเปลี่ยนไปกล่าวถึงคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ลิ้น ถ้างูขบเสี้ยก่อนที่ทำให้มันแข็ง หมองูก็ไม่เป็นประโยชน์อะไรแล้ว งูจะฉกเมื่อไม่ถูกทำให้แข็ง ภาพเปรียบเทียบนี้จึงเปรียบได้กับ หมองู (คนพูดไปเรื่อย) คำที่เปล เช่นนั้น (ลาโซวัน และ บาส์อัล) มีความหมายว่า คนที่ชอบใช้ลิ้นของตน ความหมายที่สำคัญกว่าก็คือ คนที่ปากเปราะ คนที่พูดมาก หรือคนที่พูดไม่หยุด

12 ถ้อยคำจากปากของผู้มีสติปัญญาก็มีคุณ แต่ริมฝีปากของคนเขลาจะกลืนตัวเองเสียด สติปัญญาจะก่อให้เกิดคุณ ตรงกันข้าม ปากของคน โง่สุดท้ายแล้วจะกลืนกินตัวเอง ความหมายตรงนี้ก็คือนักมีปัญญาจะเปี่ยมด้วยคุณ แต่ปากที่ปรนนิบัติตัวเองของคนโง่จะนำความ พิณาสมาสู่ตัวเอง

สำหรับคนโง่ **13 ถ้อยคำจากปากของเขาเป็นความเขลาตั้งแต่เริ่มปริปาก ตอนจบถ้อยคำ นั้นก็เป็นความบ้าบออย่างร้าย** ในเริ่มแรกคำพูดต่างๆของคนโง่ก็โง่เขลาอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม

หากถูกปล่อยให้ออกมาต่อไป พวกมันก็จะเริ่มชั่วร้ายและถึงขั้นเพี้ยนเลยด้วยซ้ำ สุดท้ายแล้วคน
โง่จะพูดไม่รู้เรื่องและพูดเพื่อไปเรื่อยยามถูกขย้ำ

14 คนเขลาพูดมากซ้ำซาก มนุษย์หาฐู้ไม่ว่าเหตุอันใดจะบังเกิดขึ้น ใครเล่าจะบอกเขาได้
ว่ามีอะไรเกิดขึ้นเมื่อเขาล่วงไป วิธีหนึ่งที่คนโง่เปิดเผยตัวเองก็โดยปริมาณคำพูดของพวกเขา คน
โง่พูดตลอด เพราะคนโง่พูดไปเรื่อย จึงไม่มีใครทราบจริงๆว่าเขากำลังพูดเรื่องอะไรอยู่ นอกจากนี้
นี้คนโง่ยังไม่ยอมรับคำตักเตือนแก้ไขโดยง่ายด้วย

15 การงานของคนเขลากระทำให้เขาทุกคนเหน็ดเหนื่อย ด้วยว่าเขาไม่รู้จักทางที่จะ
เข้าไปในกรุง เห็นได้ชัดว่าเป็นบริบทเดียวกันกับอันข้างบน ซาโลมอนออกความเห็นว่าคุณโง่
ทำให้คนที่อยู่รอบตัวเขาเหน็ดเหนื่อย – เห็นได้ชัดว่าโดยปากของเขา เขาไม่มีหัวใจที่จะ
เข้าไปในสถานที่แห่งหนึ่งและหุบปากของตนเสีย

ปัญญา 10:16-17 ความจริงที่เห็นง่าย ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้นำถูกหมายเหตุไว้ โอ บ้าน
เมืองเอ๋ย วิบัติแก่เจ้าเมื่อกษัตริย์ของเจ้าเป็นเด็ก และเจ้านายทั้งหลายของเจ้ามีการเลี้ยงกัน
สนุกสนานแต่เช้า ประชาชาติต่างๆที่ปกครองโดยกษัตริย์ตลอดหลายศตวรรษต่างเผชิญกับช่วง
เวลาแห่งความยากลำบากเมื่อกษัตริย์องค์ใหม่เป็นเพียงแคเด็กคนหนึ่ง แน่แน่นอนว่านั่นเป็นความ
จริงสำหรับรัชทายาทสมัยต่อมาของซาโลมอน นั่นคือ โยอาช อูสซียาห์และโยสียาห์ ประเด็นที่
สำคัญกว่าก็คือว่ามีหลายครั้งที่บรรดากษัตริย์แม้โตเป็นผู้ใหญ่แล้วก็ยังทำตัวเหมือนเด็กๆ บท
เรียนนี้มีไว้จนถึงสมัยนี้เช่นกันที่คนเหล่านั้นซึ่งดำรงตำแหน่งผู้นำควรหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่โง่
เขลาและไม่รู้จักโต ความคิดตรงนี้ชวนให้นึกถึงข้อ 1 ของบทนี้

เช่นเดียวกัน **17** โอ บ้านเมืองเอ๋ย ความสำราญจะมีแก่เจ้า เมื่อกษัตริย์ของเจ้าเป็นบุตร
ชายของขุนนาง และเจ้านายของเจ้ามีการเลี้ยงตามกาลเทศะ เพื่อจะมีกำลังวังชา มิใช่จะดื่มให้
มึนเมา ซาโลมอนเขียนถึงพวกผู้ครอบครองที่ใช้อำนาจของตนอย่างผิดๆ โดยการกินเลี้ยงสำเร็จ
สำราญ ในทางกลับกันกษัตริย์ (หรือผู้นำ) ที่มีปัญญาก็คือ ผู้ที่ไม่ใช้ตำแหน่งของตนในทางมิชอบ

เพื่อบำรุงบำเรอตนเอง คนเหล่านั้นที่ใช้สิทธิพิเศษของตนในชีวิตอย่างถูกต้องเหมาะสมยอม
เป็นสุข

ปถุจ 10:18-20 บทนี้ปิดท้ายด้วยคำภายิตเป็นชุดซึ่งยังเป็นความจริงที่เข้าใจง่ายๆ
จนถึงสมัยนี้ เพราะความขี้เกียจ หลังกาจึงหักพังลง และเพราะมือเกียจคร้านเรือนจึงรั่วแฉะและ
การไม่เอาใจใส่และการขาดการบำรุงรักษาจะทำให้อาคารหลังหนึ่งชำรุดทรุดโทรมและพังลง
ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือว่า การไม่เอาใจใส่และการไม่ใส่ใจรายละเอียดต่างๆในชีวิตอาจนำไปสู่
ความยุ่งยากร้ายแรงได้ ความไม่เอาใจใส่จะตามทันในที่สุด

บางทีอาจด้วยความคิดในแง่ร้าย ซาโลมอนจึงหมายความว่า **19** เขาจัดงานเลี้ยงไว้เพื่อให้
คนหัวเราะ และน้ำองุ่นทำให้ชื่นบาน และเงินก็จัดให้ได้ทุกอย่าง แม้งานเลี้ยงอาจเป็นสิ่ง
สนุกสนานเพื่อชักจูงผู้อื่น สิ่งที่ชักจูงที่แท้จริงก็คือเงิน ประเด็นของเขาก็คือว่า เงินจัดได้ทุกสิ่ง
มันใช้ได้ผลขณะที่ไม่มีสิ่งอื่นใดใช้ได้ผล

สุดท้ายซาโลมอนเตือนว่า **20** อย่าแข่งดำกษัตริย์ เออ แม้แต่คิดแข่งดำในใจก็อย่าเลย และ
อย่าแข่งคนมั่งมีที่ในห้องนอนของเจ้า เพราะนกในอากาศจะคาบเสียงของเจ้าไป หรือตัวที่มีปีก
จะเล่าเรื่องนั้น เขาตักเตือนให้ระมัดระวังเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์คนเหล่านั้นที่ดำรงตำแหน่ง
ผู้นำหรืออยู่ในตำแหน่งที่มีอำนาจ คำวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าวอาจไปเข้าหูผู้นำคนนั้นได้ คำพูด
สมัยใหม่ที่ว่า ‘นกตัวเล็กตัวหนึ่งบอกฉัน’ อาจมีที่มาจากข้อนี้ สิ่งต่างๆที่เรากล่าวว่ามีวิธีอันน่าทึ่ง
ในการไปถึงหูคนที่ถูกพูดถึง นั้นยังเป็นจริงเหมือนเดิมจนถึงสมัยนี้

*ภาพรวมของปัญญาจารย์ 11: แม้ว่าเนื้อหาตอนกลางของหนังสือเล่มนี้มีสติปัญญาของ
ชายคนหนึ่งที่ทำตามเนื้อห้และกลับสตั้ย ขณะที่ซาโลมอนใกล้ถึงตอนจบของหนังสือเล่มนี้
แล้ว คำแนะนำของเขาก็เริ่มฟังดูมีเหตุผลมากขึ้น ในครั้งแรกของบทนี้ เขาแนะนำเรื่องความ
เอื้อเพื่อเผื่อแผ่ ในครั้งหลังเขาเตือนให้ระวังการเผชิญกับการพิพากษาของพระเจ้า*

ปถุจ 11:1-6

จงโยนขนมปังของเจ้าลงบนน้ำ เพราะอีกหลายวันเจ้าจะพบมัน

ได้ ความคิดที่อยู่ในคำพูดเปรียบเปรยนี้ก็คือ การเป็นคนใจกว้าง นอกจากนี้ เมื่อเราถวายให้พระเจ้าและให้แก่ผู้อื่น มันก็จะย้อนกลับมาหาเรา หลักการพื้นฐานตรงนี้ก็คือสิ่งที่พระเยซูทรงสอนไว้ในลูกา 6:38

2 จงปันส่วนหนึ่งให้แก่คนเจ็ดคน เออ ถึงแปดคนก็ให้เถอะ เพราะเจ้าไม่ทราบว่าจะสามารถอย่างไรใจจะบังเกิดขึ้นบนพื้นแผ่นดิน หากคนเจ็ดคนมาขอความช่วยเหลือ ก็จงให้มันแก่พวกเขา หากคนที่แปดโผล่มาขอความช่วยเหลือ ก็จงช่วยเขาด้วยเช่นกัน ความคิดที่สำคัญตรงนี้ก็คือการเป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ดู สุภาษิต 11:24

เพื่อให้ภาพประกอบประเด็นนี้มากยิ่งขึ้น ซาโลมอนหมายความว่า **3** ถ้าบรรดาเมฆมีฝนอยู่เต็ม มันก็จะเทหมดลงมาบนแผ่นดินโลก และถ้าต้นไม้ล้มลงทางใต้หรือทางเหนือ มันล้มลงตรงไหน มันก็นอนอยู่ตรงนั้น เหมือนกับที่เมฆก้อนหนึ่งจะหยาดฝนลงมา เราก็ควรช่วยเหลือผู้อื่นเช่นกัน นอกจากนี้เราควรทำแบบนั้นไม่ว่าจะตกอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม เหมือนกับที่ต้นไม้ต้นหนึ่งล้มลงในทิศทางใดก็ตาม เราก็ควรพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นเช่นกัน

4 ผู้ใดมัดสังเกตลมก็จะไม่หว่านพืช และผู้ที่มองเมฆก็จะไม่เกี่ยวข้าว คนที่มัดแต่ฝ้าคลุมฟ้าอากาศจะไม่มีวันหว่านพืชหรือเกี่ยวเกี่ยวเลย ประเด็นก็คือ ‘จงไปทำ’ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใ้ก็ตาม ในบริบทที่ใหญ่กว่า ความคิดตรงนี้ก็คือ จงให้แก่ผู้อื่นไม่ว่าสถานการณ์จะดูดีหรือไม่ก็ตาม การให้ในยามสุขและยามทุกข์เป็นคำแนะนำของซาโลมอน และมันเป็นคำแนะนำที่ดี

5 เจ้าไม่ทราบทางของวิญญาณว่าไปทางไหน และกระดูกมีขึ้นในมดลูกของหญิงที่มีครรภ์อย่างไรฉันใด เจ้าก็จะไม่ทราบถึงกิจการของพระเจ้าผู้ทรงกระทำสิ่งสารพัดฉันนั้น เหมือนกับที่เราไม่เข้าใจจริงๆเกี่ยวกับความลึกซึ้งหลายประการของชีวิต เช่น พัฒนาการของเด็กในครรภ์มารดา เราก็ไม่เข้าใจการกระทำกิจของพระเจ้าเช่นกัน

ดังนั้นซาโลมอนจึงสรุปเนื้อหาตอนนี้โดยให้คำแนะนำว่า **6** เวลาเช้าเจ้าจงหว่านพืชของเจ้า และพอเวลาเย็นก็อย่าห่อมือของเจ้าเสีย เพราะเจ้าหาทราบไม่ว่าการไหนจะเจริญ การนี้หรือ

การนั้น หรือการทั้งสองจะเจริญดีเหมือนกัน จงทำงานของเจ้า (นั่นคือ จงหว่านพืชของเจ้า) แต่จงช่วยเหลือผู้อื่นด้วยเมื่อมีโอกาส เราไม่รู้ว่าสิ่งใดจะออกมาในรูปแบบไหนไม่ว่ามันเป็นการงานของเราหรือการช่วยเหลือผู้อื่นก็ตาม ประเด็นสำคัญก็คือ จงช่วยเหลือผู้อื่นในความต้องการของเขาแม้เราไม่รู้ว่าทุกอย่างมันจะออกมาในรูปแบบไหนก็ตาม

ปถุจ 11:7-8 **แสงสว่างเป็นที่ชื่นใจ และการที่นัยน์ตาเห็นดวงตะวันก็เป็นที่ชื่นบาน** ขณะที่ซาโลมอนขึ้นเหนือหาดอนใหม่ เขาก็หมายเหตุความน่าอภิรมย์ของรุ่งอรุณ 8 แต่ถ้าคนใดมีชีวิตอยู่ได้ตั้งหลายปี และเขาเปรมปรีดีในตลอดปีเดือนเหล่านั้น ก็จงให้เขาระลึกถึงวันมิดว่าจะมีมาก บรรดาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมานั้นก็นิจจัง คำแนะนำของเขาก็คือว่า แม้เป็นการดีที่จะสนุกสนานกับชีวิตในตอนี้ เราก็ควรระลึกว่าความตายกำลังใกล้เข้ามา และจงเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับชีวิตหลังความตาย สำหรับคนที่ยังไม่ได้รับความรอด ความตายย่อมนำไปสู่ความว่างเปล่ามากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

ปถุจ 11:9-10 **โอ เยวชน จงเปรมปรีดีในปฐมวัยของเจ้า และให้จิตใจของเจ้ากระทำตัวเจ้าให้ร่าเริงในปีเดือนแห่งปฐมวัยของเจ้า** เจ้าจงดำเนินในทางแห่งใจของเจ้าและตามสายตาของเจ้า แต่จงทราบว่าเป็นเรื่องด้วยกิจการงานทั้งปวงเหล่านี้พระเจ้าจะทรงนำเจ้าเข้ามาถึงการพิพากษา ความคิดตรงนี้เป็นกรเกร็นนำสู่บทถัดไป คำแนะนำของซาโลมอนก็คือ ให้คนหนุ่มสนุกกับชีวิตเสียตอนนี้ อย่างไรก็ตาม เขาก็ควรเริ่มเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับวันแห่งการพิพากษาด้วยเมื่อเขาจะต้องยืนอยู่ต่อพระพักตร์พระเจ้า คำแนะนำนั้นยังใช้ได้จนถึงสมัยนี้ ความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของทัศนคติในตัวซาโลมอนกำลังปรากฏแล้วตอนนี้ ดูเหมือนว่าเขากำลังกลับมา มีสามัคคีธรรมที่ถูกต้องกับพระเจ้าตั้งแต่ตรงนี้ไปจนถึงตอนจบของหนังสือเล่มนี้

10 ฉะนั้นจงตัดความเศร้าหมองเสียจากใจของเจ้า และจงสลัดความชั่วร้ายเสียจากเนื้อหนังของเจ้า เพราะความหนุ่มสาวและวัยฉกรรจ์นั้นเป็นอนิจจัง คำที่แปลว่า ความเศร้าหมอง (คาล์ฮัส) มีความหมายด้วยว่า ‘การขั้วให้โกรธ’ (ซึ่งนำไปสู่ความเศร้าโศกจริงๆ) ความคิดตรงนี้อาจเป็นไปได้ว่า จงเอาการขั้วพระเจ้าให้ทรงกริ้วออกไปเสียและจงสลัดความชั่วร้ายทิ้งไป สัก

วันหนึ่งมนุษย์จะยืนอยู่ต่อพระพักตร์พระเจ้า ความหนุ่มสาวย่อมเปลี่ยนเป็นวัยชราอย่างรวดเร็ว
ซาโลมอนจึงวกกลับมายังหัวข้อหลักของเขา นั่นคือ ชีวิตนั้นอนิจจัง

*ภาพรวมของปัญญาจารย์ 12: ซาโลมอนมาถึงบทสรุปสุดท้ายของหนังสือเล่มนี้แล้ว
ทั้งๆที่อยู่ในสภาพที่กลับสลับ เขาก็กลับมาได้ข้อสรุปที่ว่ามนุษย์ต้องหันมาหาพระเจ้าในวัยหนุ่ม
สาวของตน เขาจึงแนะนำผู้อ่านของเขาให้ยำเกรงพระเจ้าและรักษาบัญญัติทั้งหลายของพระองค์*

ปญจ 12:1-6 ในปีเดือนแห่งปฐมวัยของเจ้า เจ้าจงระลึกถึงพระผู้เนรมิตสร้าง
ของเจ้าก่อนที่ยามทุกขร้อนจะมาถึง และปีเดือนใกล้เข้ามา เมื่อเจ้าจะกล่าวว่า "ข้าไม่มีความ
ผลิตผลิตในปีเดือนนั้นเลย" ข้อสรุปและคำแนะนำพื้นฐานของหนังสือเล่มนี้ก็คือ จงระลึกถึง
พระเจ้าผู้เนรมิตสร้างของเราในวัยหนุ่มสาวของเรา มนุษย์มักหันมาหาพระเจ้าในช่วงบั้นปลาย
ชีวิตเมื่อความยากลำบากต่างๆเกิดขึ้นกับตัว คำแนะนำของซาโลมอนก็คือ จงทำเช่นนั้นก่อน
วิฤติและความยุ่งยากต่างๆเกิดขึ้นในชีวิต จงแสวงหาพระเจ้าในวัยหนุ่มสาวแม้ว่ายังไม่มีความวิฤติ
ใดๆให้เห็นก็ตาม ไม่มีคนไม่เชื่อพระเจ้าในรัฐนัจจิงจอก แต่ซาโลมอนแนะนำว่าการแสวงหา
พระเจ้าก่อนวิฤติเช่นนั้นเกิดขึ้นก็ดีกว่า

เขาเริ่มใช้คำเปรียบเปรยหลายประการเกี่ยวกับชีวิตเพื่อให้ภาพประกอบประเด็นของเขา:
จงแสวงหาพระเจ้าแต่เนิ่นๆในชีวิต 2 ก่อนที่ดวงอาทิตย์ แสงสว่าง ดวงจันทร์ และดวงดาวทั้ง
หลายดับแสง และก่อนที่เมฆกลับมาเมื่อหมดฝนแล้ว จงแสวงหาพระเจ้าก่อนพายุชีวิตก่อตัวขึ้นที่
ริมขอบฟ้า ซึ่งพายุชีวิตจะมาแน่ๆ

3 ในกาลเมื่อคนยามเฝ้าเรือนจะตัวสั้น และคนแข็งแรงจะคลุกไป และหญิงมโหฬารจะไม่
เพราะจำนวนลดน้อยลง และบรรดาผู้ที่เย็บหน้าตาจะมีดมัว 4 และประตูที่เปิดออกถนนจะ
ปิดเสีย เมื่อเสียงมโหฬารน้อยลง เมื่อมีเสียงนกเขาจะลุกขึ้น และบรรดานักร้องสตรีจะงอลง ความคิด
เดิมมีอยู่ต่อไปที่ว่า จงแสวงหาพระเจ้าก่อนหาหนทางเศรษฐกิจแห่งชีวิตจะมา อาจผ่านทาง
สงคราม

5 เออ เขาทั้งหลายจะกลัวที่สูง และสิ่งน่าสยดสยองก็จะอยู่ในหนทาง ต้นอัลมอนด์จะมีดอก และต้นเต็งจะเป็นภาระ ความปรารถนาก็จะพลาดไปเสีย เพราะมนุษย์กำลังไปบ้านอันถาวรของเขา ส่วนผู้ไว้ทุกข์ก็เวียนไปมาตามถนน ความคิดเดิมมีอยู่ต่อไปที่ว่า จงแสวงหาพระเจ้า แต่เนิ่นๆ ในชีวิตก่อนการกินอาหารและภัยพิบัติจะมาหรือก่อนความตายและงานศพมาถึง

6 ก่อนที่ตายเงินจะขาด หรือซามทองคำจะบรรลัย หรือเหยือกน้ำจะแตกเสียที่น้ำพุ หรือล้อจะหักเสีย ณ ที่ซึ่งน้ำ อีกครั้งที่ความคิดเดิมมีอยู่ต่อไป นั่นคือ จงแสวงหาพระเจ้าแต่เนิ่นๆ ในชีวิต โดยเฉพาะในยามที่มีความสุขในชีวิต บางท่านเสนอแนะว่าสายเงินขาดหรือซามทองคำ บรรลัยหมายถึงความตาย มันอาจหมายถึงช่วงเวลาแห่งความเจริญรุ่งเรืองที่ถูกเอาไปเสียก็ได้ เหยือกน้ำแตกที่น้ำพุและล้อหัก ณ ที่ซึ่งน้ำอาจหมายถึงความพินาศอันเกิดจากสงครามหรืออย่างน้อยก็หมายถึงภัยพิบัติชนิดอื่น

ประเด็นสำคัญที่ถูกเสนอตรงนี้ก็คือ จงแสวงหาพระเจ้าผู้เนรมิตสร้างของเราในวัยหนุ่มสาวของเราในยามปกติสุขและไม่รอนจนกระทั่งวิกฤติการณ์ หายนะ ความยุ่งยากหรือความตายใกล้เข้ามา คำแนะนำนั้นยังใช้ได้อยู่จนถึงสมัยนี้

ปณฺจ 12:7-8 นี้หมายถึงหายนะสุดท้ายของชีวิต – ความตาย และฝังศพจะกลับไปเป็นดินอย่างเดิม และจิตวิญญาณจะกลับไปสู่พระเจ้าผู้ทรงประทานให้มานั้น ในวันนั้น ร่างกายของเราจะกลับสู่ฝังศพดินในที่สุดและจิตวิญญาณของเราจะกลับคืนสู่พระเจ้า เราได้เข้าใจถึงหลักศาสนศาสตร์ของซาโลมอนเกี่ยวกับความตาย ร่างกายกลับคืนสู่ดินและจิตวิญญาณของมนุษย์กลับคืนสู่พระเจ้า สำหรับคนที่ได้รับความรอดแล้วนั้นย่อมเป็นความจริง สำหรับคนที่หลงหาย จิตวิญญาณของเขาไม่ได้กลับคืนสู่พระเจ้า เว้นเสียแต่เพื่อรับการพิพากษา ประเด็นที่สำคัญกว่าก็คือว่า จงแสวงหาพระเจ้าผู้เนรมิตสร้างของตนในวัยหนุ่มสาวและไม่รอนจนกระทั่งเผชิญกับความตาย

8 ปณฺญาจารย์ว่า อนิจจัง อนิจจัง สารพัดก็อนิจจัง ซาโลมอนย้อนกลับมายังการประเมินค่าของเขาเกี่ยวกับชีวิต มันอิจจัง คนเราอยู่ในวัยหนุ่มสาวจากนั้นก็ตายไปในไม่ช้า แม้ว่าซาโลม

อนรู้จักพระเจ้า ในสภาพที่กลับสัจย์ของเขาในช่วงบั้นปลายชีวิต เขาก็ยังมีได้พิจารณาบำเหน็จ
สำหรับประชาชนของพระเจ้าในสวรรค์เหมือนเดิม

ปถุจ 12:9-12 ยิ่งกว่านั้น เพราะปัญญาจารย์เป็นคนฉลาดแล้ว ท่านยังสอนความ

รู้ให้ประชาชนอีกด้วย เออ ท่านพิเคราะห์ ท่านค้นคว้า และท่านเรียบเรียงสุภาษิตหลายข้อ

10 ปัญญาจารย์เสาะหาถ้อยคำที่เพราะหู และท่านเขียนถ้อยคำแห่งความจริงไว้อย่างเที่ยงตรง

เมื่อพิจารณาถึงสภาพฝ่ายวิญญาณของซาโลมอนขณะที่เขาเขียนถ้อยคำเหล่านี้ มันก็เกือบ

เป็นการยกยอตัวเอง ในฐานะปัญญาจารย์ (นักเทศน์) แก่ประชาชนของเขา ซาโลมอนจึงมุ่งที่จะ

เตรียมถ้อยคำที่ถูกต้องและความจริงสำหรับประชาชนของเขา เป้าหมายของเขานั้นน่าชื่นชม

และควรเป็นวัตถุประสงค์ของนักเทศน์ทั้งหลายจนถึงทุกวันนี้ อย่างไรก็ตามในกรณีของซาโลมอน

เขาพลาดความจริงบ่อยพอๆกับที่เขาหามันพบ บางท่านได้สรุปว่าก่อนซาโลมอนถึงตอนจบ

ของหนังสือเล่มนี้ เขาก็กลับใจใหม่และหันกลับมาหาพระเจ้าแล้ว แม้ไม่มีคำพูดแน่ชัดที่บ่งบอก

เรื่องนั้น น้ำเสียงและเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ก็ดูเหมือนจะบ่งบอกว่าเขากลับมาสู่สภาพที่ดำเนิน

ตามแบบพระเจ้าในตอนจบ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ามันจะเป็นเช่นนั้นจริงๆ

11 ถ้อยคำของนักปราชญ์เป็นประจวบปฏิัก และประจวบตะปุซึ่งอาจารย์ผู้สอนแห่งการ

ชุมนุมได้ตรึงแน่น ซึ่งท่านเมษบาลผู้หนึ่งได้ประทานให้ **12** และยิ่งกว่านั้นอีก บุตรชายของ

ข้าพเจ้าเอ๋ย จงรับคำตักเตือนเถิด ซึ่งจะทำหนังสือมากที่สุด และเรียนมากที่สุดก็เหนื่อยเนื้อ

หนัง จวบปฏิักสำหรับวัวผู้ตัวหนึ่งที่คือดิง ถ้อยคำที่ประกอบด้วยปัญญาย่อมจะสะกิดใจเรา เช่น

เดียวกัน ถ้อยคำของผู้มีปัญญาที่ตรึงแน่นในความทรงจำประจวบตะปุ คำแนะนำของ ‘เมษบาล’

(นั่นคือ ศิษยาภิบาล) ก็เป็นเช่นนั้น ขณะที่ซาโลมอนกล่าวสรุปเนื้อหาหลักของหนังสือเล่มนี้ เขา

ก็ออกความเห็นเกี่ยวกับว่าหนังสือใหม่ๆย่อมออกมาไม่รู้จบ แม้ว่าถ้อยคำของผู้มีปัญญานั้นมี

ประโยชน์ เขาก็สรุปว่าสิ่งที่อยู่ในหนังสือมากมายนั้นก็ไร้ประโยชน์ วิชาการทั้งหลายและการ

ศึกษาไม่รู้จบเป็นความเหน็ดเหนื่อยสิ้นดีซึ่งอำนวยประโยชน์น้อยจริงๆ

ปณฺจ 12:13-14 หนังสือเล่มนี้ปิดท้ายด้วยคำแนะนำตามแบบพระเจ้า ให้เราฟัง
ตอนสรุปความกันทั้งสิ้นแล้ว คือจงยำเกรงพระเจ้า และรักษาพระบัญญัติของพระองค์ เพราะนี่
แหละเป็นหน้าที่ทั้งสิ้นของมนุษย์ การยำเกรงพระเจ้าและเชื่อฟังพระองค์อย่างเต็มที่ที่เป็นคำ
แนะนำที่ลึกซึ้ง แน่ทีเดียวนี่คือหน้าที่ทั้งสิ้นของมนุษย์ นี่บอกเป็นนัยถึงการนบถอบ ความเชื่อฟัง
และความเชื่ออย่างสุดจิตสุดใจในพระเจ้าผู้เนรมิตสร้างของเรา

14 ด้วยว่าพระเจ้าจะทรงเอาการงานทุกประการเข้าสู่การพิพากษา พร้อมด้วยสิ่งเร้นลับ
ทุกอย่าง ไม่ว่าดีหรือชั่ว แน่ทีเดียวพระเจ้าจะทรงเป็นผู้พิพากษาการงานทุกอย่างและคนเหล่านั้น
ที่ประกอบกรงานเหล่านั้น นั่นเป็นความจริงเหมือนเดิมสำหรับผู้เชื่อที่บัลลังก์พิพากษา ดู 2 โค
รินธ์ 5:10

ในหนังสือปัญญาจารย์ คำว่า ภายใต้วางอาทิตย์ ปรากฏ 27 ครั้ง ผู้เขียนเสนอมุมมอง
เหตุผลของชาวโลก ในมุมมองตามธรรมชาติ เป็นความคิดของมนุษย์ใต้วางอาทิตย์ เป็นปรัชญา
ของโลก และสรุปว่า ชีวิตแบบนี้ไร้ความหมาย เปล่าประโยชน์ และแห้งแล้ง แต่บทสรุปของ
ชีวิตที่มีความหมาย คือ การยำเกรงพระเจ้า วางใจในพระองค์ ท่ามกลางสิ่งที่เราไม่เข้าใจ